ԹՎ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5950 — ՕԳՈՍՏՈՍ 19/1 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1905 — ՈՒՐԲԱԹ — 1 ՊԷՃԷՊ 1323 — ԹՎ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5950

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

Դասակ կամ ար եւ է գրութիւն պիտի է ուղղի
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՊՈԼԻՍ, Գալաթիա, Քամանճա փողոց թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան	120	ղրշ.
» » » » վեցամսեայ	70	»
» » » » եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար տարեկան	40	ֆր.
» » » վեցամսեայ	20	»
Դրամի փոխարէն փոստային թղթակներ՝ 1½ դրուշի թղթադրոշմով, դրուշի փոխարէն 100 դրուշի հաշուով։		

Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վճարուի

Դասընկալեալ ձեռագիրներ պիտի է դիմել ուղղակի խմբագրատուն։

20 ՓԱՐԱ 20

ՏԱՐԵԴԱՐՁ
ԲԱՐԵԲԱՍՏԻԿ ԳԱՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ
ՎԵՑԱՄԱՓԱՌ
ՂԱԶԻ ՍՈՒԼԹԱՆ ԱՊՏ-ԻԼ-ՀԱՄԻՏ Բ.
ՕԳՈՍՏԱՓԱՌ ԿԱՅՍԵՐ
ԵՒ ՍԵՓԵԱՆՈՒՆ ԻՆՔՆԱԿԱԼԻՆ ԹՈՒՐՔԻՈՅ

Թուրքիոյ ամենազգի բնակիչները, այսօր, ցնծագին ուրախութեամբ և անհուն հրճուանքով կը տօնեն Վեհափառ Սուլթան Ապտ-իլ-Համիտ մեծազօր Կայսեր Գահակալութեան 30րդ տարեդարձը, որ բերկրանք կը պատճառէ երկրին մէջ, գիւղական յետին անկիւններէն սկսեալ մինչև բազմամարդ ու զարգացած կեդրոնները։ ՆՈՐԻՆ ԿԱՅՍ. Վեհափառութեան Գահակալութեան տարեդարձին առթիւ ամէն Թուրքիացի իրամբ պարտք կը զգայ աւելի փայլուն կերպով արտայայտելու իր երախտագիտական ջերմագին զգացումները, որոնք ամէն կողմէ կը զեղուն ընդհանուր և սրտագին խրախճանութեանց մէջ։ Ու ասիկա բնական է, երբ այնքի առլև բերենք այն թանկագին ու անսպառ շնորհները զոր կը շռայլէ Օգոստափառ Կայսրը՝ իր ամէն կարգի հաւատարիմ հպատակներուն։ Բարեբաստիկ տարեդարձը որ կը տօնուի այսօր, ամէնուն աչքին առջև կը պարզէ երեսուն տարուան ժամանակամիջոց մը, երբ շնորհիւ Թուրքիոյ մեծանուն Ինքնակալին՝ ՕԳՈՍՏԱՓԱՌ ՍՈՒԼԹԱՆ ԱՊՏ-ԻԼ-ՀԱՄԻՏ ԽԱՆԻ, երկիրը այնքան զգալի յառաջդիմութիւններ ըրած է և ամէն օր կ'ընէ, ընդհանուր աքանչացման առաջիկայ դառնալով ճշմարտապէս։

Արդարև, յետսահայեաց պարզ ակնարկ մը կը բաւէ՝ իրաւեկ ըլլալու համար այն բարգաւաճման զոր երկիրը ստացած է Վեհափառ Սուլթանին Գահակալութեան բարեբաստիկ Թուականէն ի վեր, որ ճշմարիտ բարիք մը եղած է համայն Թուրքիոյ համար։ Այդ յառաջդիմութեան շնորհիւ՝ որ կը տեսնուի երկրին մէջ թէ՛ բարոյական և թէ նիւթական տեսակէտով, Թուրքիոյ միլիոնաւոր բնակիչները բարօրութեամբ կ'ապրին և ամէն առթիւ կը վայելեն կայս. թանկագին շնորհները։ Այսպէս քաղաքակրթութիւնը զգալի ծաւալում մը կը դտնէ երկրին ամէն կողմերը, իր բարիքները սփռելով ամէն դասակարգերու մէջ։ Զէ՞ մի որ, այսօր, Թուրքիոյ վաճառականութիւնը մեծապէս զարգացած է, բաղդատմամբ երեսուն տարի առաջուան, շնորհիւ հաղորդակցութեան միջոցներու դիւրացման, երկաթուղիներու և ճամբաներու շինութեան։ Անառարկելի օմ. երկաթուղին, իր անցած ճամբաներուն վրայ, մեծապէս սատարած է երկրագործութեան ու բնիկ վաճառականութեան, որ նոր զարկ մը ստացած է։ Երկաթուղիի ուրիշ կարեւոր գիծեր ալ կը շինուին, ինչպէս Հիճազի երկաթուղին և Պաղտատի գիծը, որոնք նոյնպէս մղում պիտի տան վաճառականութեան ու երկրագործութեան զարգացման։

Տնտեսական ձեռնարկներուն մէջ պէտք է յիշել նաև ճարտարարուեստը, որ հետզհետէ կը յառաջդիմէ, նոր գործարաններ կը հիմնուին, հանքեր կը շահագործուին, սեղանաւորական նոր հաստատութիւններ ու մասնաճիւղեր կը բացուին, աւելի ընդարձակելով գործառնութեանց ասպարէզը։ Ասոնք ամէնքը կը նպաստեն ժողովրդեան բարեկեցութեան ու բարօրութեան, որ թէ՛ մայրաքաղաքիս և թէ գաւառներու մէջ միշտ երախտագիտութեամբ ու օրհնութեամբ լեցուն բարեմաղթութիւններ կ'ընէ ՆՈՐԻՆ ԿԱՅՍ. ՎԵՀԱՓԱՌՈՒԹԵԱՆ արեւշատութեան ու թանկագին կենաց համար։

Կրթական գործն ալ մեծ մղում ստացած է երկրին ամէն կողմերը, ուր ամէնէն հեռաւոր անկիւններու մէջ իսկ նախնական վարժարան մը գոյութիւն ունի։ Մասնագիտական ու երկրորդական վարժարանները հետզհետէ կ'աւելնան, աւելցնելով բարձրագոյն կրթութիւն ստացողներուն թիւը։ Ու շնորհիւ Վեհափառ Սուլթանին բարձր հոգածութեան, Օսմ. համալսարան մըն ալ հիմնուած է քանի մը տարիէ ի վեր։ Աւելորդ է ըսել որ այս կրթական հաստատութիւնները ո՛րքան անժխտելի ու մեծ բարիք մը կ'ընծայեն, ուսեալ և օգտակար անդամներ հասցնելով երկրին։

Օսմ. ցամաքային ու նաւային բանակները, Օգոստափառ Կայսեր Գահակալութենէն ի վեր, անօրինակ զարգացում ստացած են ու իրենց պակառելի զօրութեամբ Թուրքիոյ վարկը բարձր կը պահեն յայտ օտար ազգութեանց։ Ամէն կարգի կատարելագործութիւններ կը ներմուծուին բանակին ու նաւատորմին մէջ։ Անթեղ հեռագրի գործածութիւնն ալ ընդունուեցաւ վերջերս, բաց ի այն բազմաթիւ հեռագրական գիծերէն, որոնք իրար կը կապեն երկրին ամէնէն հեռաւոր մասերը։

Ու նիւթական բազմաթիւ յառաջդիմութիւններէն զատ պէտք է յիշել նաև այն բարոյական յառաջդիմութիւնները, որ ձեռք բերուած են շնորհիւ Ն. Կայս. Վեհափառութեան հայրենասէր հոգածութեան։ Այսպէս ալքոլամոլութիւնը և խաղամոլութիւնը արգիլուեցան Կայս. Իրատէով, և ասիկա մեծ բարիք մըն է ժողովրդեան համար, երբ նկատի առնենք որ այդ երկու կործանարար մոլութիւնները ո՛րքան չարիքներու պատճառ կ'ըլլան, ամբողջ ընտանիքներ փճացնելով։ Ուստի մեծ բարեբաստութիւն մըն է որ կանխարգել միջոցներ ձեռք առնուած են ալքոլամոլութեան և խաղամոլութեան պէս սահմանի աղէտներու դէմ։

Նմանապէս, բարենպատակ հաստատութիւնները օր օրի կ'աւելնան, ու ամէն կարօտութեանց գոհացում կուտան լիապէս։ Հիւանդանոց, օրբանոց, ապաստարան, անկեւանոց, միշտ կը վայելեն մեծանուն Կայսեր առատաձեռն շնորհները։ Մեր Ս. Փրկչեան Հիւանդանոցն ալ, որ հաղարէ աւելի պատսպարեալ ունի, ինչպէս նաև Դարիգեանի օրբանոցը, կարեւոր գումարներ կը ստանան իրը նպաստ, ինչ որ երախտագիտական պարտք մը ևս կը դնէ մեր վրայ։ Միւս հասարակութեանց բարեգործական հաստատութիւններն ալ անխտիր կը վայելեն Վեհափառ Սուլթանին նպաստները։

Թուրքիոյ մէջ հաստատուած օտարականներն ալ մեծամեծ դիւրութիւնները կը վայելեն իրենց անտեսական, առեւտրական ու ճարտարագործական ձեռնարկներուն մէջ, հետեւաբար մեծ ցնծութեամբ կը տօնեն Վեհափառ Կայսեր Գահակալութեան տարեդարձը։

Իրը հաւատիք ժողովրդեան ջերմագին երախտագիտութեան, ամէն կողմ պատրաստութիւններ կը տեսնուին՝ երախանութիւնները չքեղ ընծայելու համար, գոհարանական մաղթանքներ կը կատարուին ամէն հասարակութեանց աթոռանիստ եկեղեցիներուն մէջ, եւրոպական վեհապետները շնորհաւորական հեռագիրներ կը փոխանցեն Կայս. Պալատ։ Նմանապէս դատաւորու մէջ չքեղօրէն կը տօնեն Կայս. բարեբաստիկ Գահակալութեան տարեդարձը, բարեմաղթութիւններ ընելով Ն. Կայս. Վեհափառութեան արեւշատութեան համար։ Ու մասնաւորապէս այս երախտագիտական յորդ զգացմանց, կը ձայնակցի սրտաբուխ բարեմաղթութեանց։ Ուստի Արեւելք ևս Թուրքիոյ միլիոնաւոր բնակիչներուն հետ կը գոչէ սրտեռանդն՝

ԿԵՑՑԷ, ՑԱՐԵՏՑ ԿԵՑՑԷ
ՕԳՈՍՏԱՓԱՌ ԵՒ ՄԵԾԱՆՈՒՆ ԻՆՔՆԱԿԱԼՆ ԹՈՒՐՔԻՈՅ
ՎԵՀ, ՍՈՒԼԹԱՆ ԱՊՏ-ԻԼ-ՀԱՄԻՏ ԽԱՆԸ ՂԱԶԻ

ԱԼՔՈԼԱՄՈԼՈՒԹԵԱՆ ԴԷՄ

Աղէ՛ւ ընթերցողներ, մոռնաւանդ դուք, ո՛վ ալքոլամոլ բարեկամներ, թ'ող ձեր ալքէն չվիրպին այս ուղերձս, նկատելով զանոնք իրը ուրիշներ և անօգուտ բան մը։ Ձեր կնոջանքն է զոր պիտի յիշեն, ձեր ապրուստն վարքն ու բարքն է զոր պիտի ուղղե։

Ալխարի սիրեցեք ի վեր երբեք չէ լսուած թէ ալքոլը ո՞ւ է օգտակարութիւն մը մասուցած կամ թէ գեղեցկացուցած բան մը ըլլայ։ Ընդհակառակը միշտ քայքայած ու թշուառութեան մատնած է մարդկութիւնը։ Թէև կը կարծուի լսանոթ թէ ալքոլը սիր, ուսկանութիւն, առողջութիւն ներսէն կուտայ, սակայն ընդհակառակը միշտ փարձուած իրողութիւն մըն է թէ զայն չդրաժեշտող անհատներ ասելի սակաւն ու քանանողջ կ'ելլան քան գործածողները։ Անարդանալի ու անթիւ են իր վնասները։

Բրօֆ. Հէքսլի կ'ըսէ. «Մէկ դեղաբաժին մէնդեղը ալքոլի չափ օգտակար ու անկէ աւելի ապահով է, իրրև աւելի նուազ հաւանական պատճառ ֆիզիքական ու բարոյական ուժերուն»։ Արդարև ճշմարիտ է առ. նեղքնարելի է ուղղակի մեռնիլ, քան ալքոլին լիմոր խաղալիկը ելլալ՝ մեռանելէ առաջ։

Ցաւալի կը տեսնես արհեստաւորներ՝ գերին եղած ալքոլի, երբեմն խեղճ, կամ թէ հոգիս իր օրական ապրուստը ճարող անհատներ, որոնք տնվերջ կուլ կուտան ագլոց ըմպելի։ Սերնին ալ դեղի ժառանգորդներ կը գտնուին, որոնք փչանակ ուրիշ լուսոյն բանի ծախսելու իրենց դրամը, անձնասէր կ'ելլան այդ ըմպելիներուն։

Իսկ այն մարդը որ իր կնոջը կամ զաւկին ապրուստը կը մոռնէ՝ ալքոլամոլութեան անձնասէր ելլելու համար, հրեշ մը է պոլոպէս։ Եռեղ ազգանունդին կը սպասեն անօթի ծարաւ։

Ո՛վ դու ալքոլամոլ, մտածէ որ այն հեղուկը զոր դուն կը խմես՝ կնոջդ կամ զաւկիդ կեանքն է, անոնց արիւնն է զոր դու անդադար կը քամես, կը լեցնես քու գաւաթիդ մէջ, օրին մէկը, անոնց եւ քու կուռանդ պատճառ ելլալու համար։

Գիտէն երբեք չի զօրացներ մարդը, չի պաշտպաներ զայն հիւանդութիւններէ, եւ ոչ ալ մարդկային կեանքը կ'երկարեցնէ։ Իր օգուտն է միայն քիմքը հաճեցնել։ Մարդ երբեք վնաս չի կրեր իսպառ հրաժարելէ, թէեւ կրնայ անկէ նոյն իսկ գաւաթ մը խմելով եթէ ոչ իր կործանման, գէթ ուրիշներու գայթակղութեան պատճառ ելլալ։ Ի՞նչ հարկ ալքոլին համար զոհել հաւասարութիւնդ, սերդ եւ երջանկութիւնդ, փոխանակ հանելին փոխան օգտակարին։ Այդ հանելին էր որ վերջապէս Նեռն խաբելով՝ համայն մարդութիւնը կորստեան մատնեց. հանելին էր որ Նոյը իր որդւոյը առնիւ խայտառակեց։

Ու դո՛ւ, ո՛վ ալքոլամոլ, այս ամէնը կարդալէ եւ գիտնալէ յետոյ չմո՞ռչիր, չմո՞ հրաժարիր այդ հանելիէն։ Իրաւ է թէ գեղեցիկ կ'երեւի, օրամարդի մը փէսուարներուն նման ալքոլը կը շացնե, սակայն մի՛ բաւականանար այդ չարաշուրեկ սեսարանէն, դիտե՛ պահ մը եւ պիտի տեսնես թէ ո՞րքան ոգեղ տարեր կը կրէ այդ գեղեցիկ փէսուարներուն տակ։ Ուրեմն ինչո՞ւ դուն այդ բաւական փափաքը դեղ ալքոլը, ինչո՞ւ այդ լիմոր ըղձանքը դեղ այդ ըմպելին որ վարանու մտնուան պատճառ կ'ելլայ։ կեանքի գերագոյն վայելքը մի՛ կարծեր գտնել գինիի կամ թէ օշիի բաժակին մէջ։ Ան չի փոխուիր մարդուս արամութիւնը, երբեք չի թեսթեցներ տեր բեռը եւ ոչ ալ կը մեղմացնէ անոր վէրքը։ Ճանչցիր ու գիտցիր թէ բան ու ճշմարիտ կեանքը ալքոլամոլութեան մէջ չի կայանար։

Պատանի կամ երիտասարդ, կնոջ՛ որ պոռ մը գաւաթը բերիդ մատնցնէ առաջ, եւ թարմէ թէ ի՞նչ կ'ընես։ Խորհէ՛, ան՝ թէ այդ օղին բաժակը հանգիստդ պիտի վրդովէ, պատուանդ ոչնչացնելու պիտի սրատուրէ, եւ ոչ միայն մարմինդ՝ այլ և հոգիդ պիտի սխալուրէ։ Ցրէ՛ գաւաթի ծնողդ, թանգագոյն ամանդ կամ թէ սիրասուն դաստիարդդ, եւ լիլի քեզ անհան սիրով մը սիրող Աստուածդ։ Ինչո՞ւ ելլաս գերին այդ մահացու հեղուկին. մի՞թէ գերազանց է քան քու կեանքդ։ Եթէ զղջաս, Աստուած պատրաստ է իր բազկով մէջ ընդունելու քիչ։

Թեկուս թարմին չատիր թէ ցանկը դիւրին է, մարդ անդամ մը որ անձնասէր եղած է ալքոլամոլութեան, ազատիլ դժուար է։ Այո՛, խիստ դժուար է։ Բայց միլոց մէջ որ ամէնէն աւելի դիւրին կ'երեւի, եւ որ արդէն քանիցս առաջարկած եմ տարբեր անձերէ՝ վարանիլ անձերու, կ'ուզեմ հոս առաջ բերել։ Տոքթ. Սպէնկիլեան եւս չնչուած էր, սակայն աւելորդ չելլար՝ եթէ կրկնեմ զայն պարզներու գործածութիւնն է ան։ Պարզներէ ամէն կերպով հանելի եւ միանգամայն օգտակար ելլալով՝ մէկէ փոխան գաւաթ մը ալքոլի՝ ինձմէ մը, ասնձ մը, նարինջ մը, կամ ա՛ւ իցէ պտուղ մը կրնայ ուտել եւ իր անհրաժեշտ պէտքը գոհացնել։ Իսկ, դուք, ով սիրասուն ծնողք, ձեր զաւակին կոնաւանեն ասլվեսուցէք՝ ալքոլամոլութեան ա՛ղքան գէշ բան ելլալը, խրատեցէք անիկա մինչ փոքր է ասկաւին, երբ դեռ ծառը դիւրաւ կը շտկուի ձեր ուղած կերպով։ Դուք ալ, ազնիւ սիրեցներ, եթէ ալքոլամոլ ամուսին մը կամ թէ եղբայր մը ունենալու դժբաղդ ճակատագիրը կը կրէք՝ անանց լսոր կեանքին միակ դարման, չնայելք ամէն կերպով հանելի ջնել ձեր ուսեր։

ՍԱԽԱԼԻՆ ԿՂԶԻՆ

(Շար. երեկի թիւեն եւ վերջ)

Ճարտն առաջին եղաւ որ հաստատութիւններ հիմնեց Սախալինի մէջ։ Կղզիին այն մասերը, որոնք կրնային բնակիչ ելլալ, բազմամարդ դարձուց։ Դարձեալ Ճարտն է որ, ցասի մը Ամերիկացիներու բնակեցուցիչմամբ, կը լանգարձէ ծովերը, կղզիին շրջակայքը հաստատելով ձկնորսարաններ։ Կը հաշուուի թէ 800էն 1000 ճարտնական նաւակներ, ամէն տարի, Սախալինի ծովեզերքները կ'երթան, ձուկ որսալու համար։

Ճարտերը կ'ուզան իրենց գլխաւոր անունդնելն մէջը եղող ձուկը, ինչպէս նաեւ ծովային կաղամբ ու զանազան ջրամամուռներ, որոնք իրը տարբ կը ծառայեն բրենի դաշներուն։ Հետեւաբար, Սախալին կարեւորութիւն ունի Ճարտի ժողովուրդին համար, որ չուզեր հրաժարիլ այդ կղզիէն։

Գաւառագրի տիրոջն իվեր՝ ճարտական Օթարու փարք նամանդարին բնակիչները տարեցաբար մը ուղղելով Մեքսաուլին, խնդրեցին որ իրենց պատրաստ են արշաւանաստ մը դրեիլու Սախալին, պաշտպանելու համար Նէզոյի ձիներու բանները։ Մեքսաուն մերժեց՝ վճռական արդիւնք մը ձեռք բերելուն համոզուած չելլալուն համար։

Սախալին նոյնքան կարեւորութիւն ունի՝ Ռուսերուն համար։ Տարեկանաբար է ասիկա։ Կղզին, որ երկար ձեւ մը ունի, կը տարածուի հիւսիսային լայնութեան 45 եւ 53րդ աստիճաններուն մէջեւ։ Սախալին մաս կը կազմէր Նորանդագ Արեւգակ արշիպէղագոյին, անուն մը որ ասնդրուած է չենական երկու բառերէ՝ Ցիբ-Բանկ։ Ան կը նշանակէ, բառ բառ, Արեւգական Արմատ։ Այդ արշիպէղագոյին առաջին բնակաբնակն անունը եղած է Նամարօ, որ կը նշանակէ «տարեւ տարաբ»։

Սախալինի բնակութիւնն է 15–20,000 հոգի, մեծ մասը Ճարտնի։ Կլիման չատ խիստ է. լսանոթ կ'ունենաք եւ Թանձր մշուշներ կը պատեն։ Հիւսիսակողմը միայն տեսք բուսականութիւն մը կ'ունի, հարաւակողմը բոլորովին ամայի ելլալով։ Մէկ կողմէն դեռ մը ունի, որ Թիմ կը կոչուի։

Սակայն քանի մը բնական հարստութիւններ առանձնայատկանն են այդ անհրապոյր կղզիին։ 1853ին գտնուած են հանքածուխի եւ քարիւղի հանքեր զոր կը փորձեն շահագործել Տուէի մէջ։ Անոնց իրական արժէքին վրայ բան մը չի գիտցուիր։ Գիտուորաբար, արեւելեան եւ հիւսիսային ծովեզերքներուն վրայ երեւան հանուած են երկաթի, նաւթի եւ ոսկի հանքեր։ Բայց հաւանական չէ որ ճարտարագործներ շահագործեն այդ բնական արտադրութիւնները։ Անհարկի դրամագլուխներ ղահելու է նմանօրինակ ձեռնարկներու մէջ՝ դարձ մը տալու համար։ Հաւանական անունն Ընկերութիւն մը, որ սկսած էր հետազօտութիւններ կատարել առ կղզիին հիւսիսակողմը, ուր նաւ թի հանքեր գտնուած են, չատ դրամ ծախսեց ապարդիւն կերպով։ Ուստի Ընկերութիւնը ձեռք քաշեց այդ ձեռնարկէն, կղզիին մէջ սիրող պարմանները անկատար ելլալուն համար, ինչպէս հիւմանն դժդակ է ու հանքերը անմատչելի տեղատեղք կը գտնուին։ Ոչ Ճարտնները, ոչ Ամերիկացիները եւ ոչ ալ Ռուսերը, բնականաբար չեն ուզեր կատարել այդքան մեծածախս շահագործումներ։ Հետեւաբար, այս բնական հարստութիւնները երեսի վրայ կը մնան. շահագործող չգտնուելուն համար։

Կղզիին ամենամեծ հարստութիւնը կը կայանայ ձուկի առատութեան մէջ, որ չորկայ ծովերը կը վանայ։ Զինորտարանները թիւռ շատեր են։ Որոնցուած ձուկերն են լոսի եւ հարէնի։ Սախալինի ծովեզերքներուն վրայ տրտացուած ձուկերը Համպուրգի հրապարակը կը փոխադրուին՝ ցրտացուցիչ շոգենաւերու միջոցաւ։ Բայց արտածման վճռաբանութիւնը չատ դժուար է, որովհետեւ ամբողջ ձմեռը՝ այն է տարուան եօթը-ութը ամիսը, հարաւակողմէն ա՛ւ է հաղորդակցութիւն չեն ունենար առառ ծովերը։ Մէյոն բալիներով կարելի է ճամբորդել հիւսիսակողմը, Սախալինի ու Նիքոլայեւսքի միջեւ, Ամուրի գետաբերանը։ Կղզին, այն առեն, թերակղզի կը դառնայ, զրեթէ եւ Թարթարիի նեղուցը կը կողմէ ամենամեծ մը, որուն վրայ չէ կարելի շրջագալել բալիներով։

Արտաքին Լուրեր

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՃԱԲՈՆ

ՀԱՇՏՈՒԹԵԱՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Ճաբոնները զիջողութիւն պիտի չընեն։— Կացութիւնը։— Վերջին ճիգերը։— Ռուսիոյ կայսեր պատասխանը։— Ամերիկեան լաւատեսութիւն։— Ռուս լրագիրները։— Ճաբոնական լրագիրներ։

Բարիզ, 28 օգոստոս։—Մարքիզ Թղթակիրը կը հեռագրէ Բարիզսուրիին։— «Օգտակար կը դատեմ բացատրութիւններ տալ քանի մը իրողութիւններու մասին, զոր սխալ կերպով հաղորդեցին լրագիրները։ Հաւանական թէ Պ. Վիթէ լիսուն միլիոն ռուբլի ստացած է Պատուոյ Թեմատրալի, Ճաբոն զանազան ռուսական գերիներու ապրուստի ծախքին համար։ Ադ լուրը սխալ է. Պ. Վիթէ միայն ստանալիք վճարել ուսուցման գերիներուն համար եղած ծախքը, բայց գումար մը չստանար։ Զօրք ելլալ թէ Ճաբոն առաջարկած ելլալով Ռուսերուն որ Սախալինի հիւսիսային մասը երեք միլիոն ֆր.ի ծախքի, Ռուսիա ընդունած է այդ առաջարկութիւնը։ Իրողութիւնը այն է որ Բեդերպուրգի կառավարութիւնը ընդունած է Սախալինի բաժանումը։ Պ. Վիթէ երէկ կ'ըսեր բնի թէ ինք տարած է այդ լաղթանակը։ Արդարև Ռուսիա, լայտարարելէ եռաջ թէ թիզ մը հող պիտի չտայ, այդ հէնին համար տեղի տալէն մեծ զիջողութիւն մը ըրած է։ Սակայն ճշմարտութիւնը հան կը կենայ։ վճռաման կամ գնման խնդիրը բնաւ ընդունուած չէ։ Եւ պէտք է յարել թէ Սախալինի հիւսիսային կողմը բնաւ պաշտպանեալ չէ առաջարկուած Պատուոյ Թեմատրալի, ինչպէս ըսուեցաւ։ Պ. Վիթէ, այսօր, կրկնեց բնի թէ եւ. բէկուան նիստին մէջ որ եւ է առաջարկութիւն չէ ըրած, եւ Պ. Թարքէրը ալ հաստատեց այդ լայտարարութիւնը։ Արդէն հաղորդեցէք ձեզի Պ. Վիթէի սա խօսքը թէ Ա՛ղէլու, օգստոս 12ին Ճաբոնի հետ իր դաշնակցութեան վերանորոգումը առաջարկելով, իր առաջարկելուն համար պատճառ տուեր է թէ պատերազմը ոչ ոք կրնայ ապրիլ։ Ինչպէս լայտնի է, Մ. Նատանգաց նախագահ առաջարկ կը լսուայ թէ բանակցութիւնները թղթակցութեամբ պիտի փոխանակուին։ Մինչ հոս զրոյցներուն մէջ է ճաբոնական պատասխանները, սակայն պիտի դրուին, կ'ուզեն տեսնալ Պ. Վիթէի հետ։»

Օյսթերպլ։—Ինչպէս լայտնի է, Մ. Նատանգաց նախագահ առաջարկ կը լսուայ թէ բանակցութիւնները թղթակցութեամբ պիտի փոխանակուին։ Մինչ հոս զրոյցներուն մէջ է ճաբոնական պատասխանները, հոս կը կարծուի թէ երեկ կամ ասկէ օրը վերջ ուրիշ նոր դիմում մը ըրած է եւ կը լսուայ թէ այդ մէջտեղութիւնը արդիւնաւոր պիտի ելլայ։ Կը կարծուի հոս թէ Պ. Ռուզվելթի խնդիրը է Պ. Բանէրոյն որ ճաբոն նոր զիջողութիւններ ելլէ։ Պ. Ռուզվելթ կը շարունակէ իր կանքերը, որպէս զի Ռուսիան ալ հաւանեցնէ հաշտութիւն կնքելու։ Հոս հարատա համաձայնութեան չնորհիւ, չատ նպաստաւոր արդիւնքներ ձեռք պիտի բերուին։

Նիւ-Եորք։—Օյսթերպլէն կը հաղորդեն Թայմսի թէ Մ. Նատանգաց նախագահ Բուզվելթի ամերիկեան դեսպան Պ. Մէյեր հեռագիր մը ստացեր է՝ հաղորդելով Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարար Լամսդորֆի կողմէն հաստատուած տեսակցութիւնը։ Այդ հեռագիրը կը լսուի թէ Ռուսիա կ'առաջարկէ Սախալինը բաժնել Ճաբոնի հետ, բայց ռուս գերիներու համար եղած ծախքին դոյ ուրիշ նպաստով դրամ վճարել չուզեր։

Բեդերսպուրգ։— (Թայմսի հեռագիր)։—Այն պատասխանը զոր Ռուսիոյ կառավարութիւնը Բեդերպուրգի ամերիկեան դեսպանին լսնձնարարեց՝ Պ. Ռուզվելթի հաղորդելու համար, բոլորովին մերժողական է։ Իրաւունք տանձնարարութիւն մը նոյն իսկ լայտարարեց թէ պատերազմ մը մինչեւ հրդեհ մը լսնելու համար, Սրն։ Բարեբաստիկ Ռուսերու քաջութիւնը եւ իմաստուն մարդը որ մինչեւ ամէն լայտ կարարեցած է հաշտութիւնը գլուխ հանելու մասին, այդ վայելեցնը ասկէսին հոսած չէ։»

Բեդերսպուրգ։— Ռուսիոյ արտաքին գործոց պաշտօնատունին մէջ, այս իրիկուն կը լայտարարուի թէ հաղորդութիւնը վերջին լուրը Ճաբոնին կը մնայ ունի։ Եթէ Ճաբոն ետ կենայ իր դրամական պահանջումներէն, բանակցութիւնները պիտի խզուին եւ պատերազմը պիտի չարունակուի։ Հաշտութեան մասն պատասխանը կրնան հարցադրուիլ։ Թեւ չեղաւ որ այս լայտարարութիւնը Սախալինի հարցին համար է, սակայն այնպէս կ'երեւայ։ Իրաւեկ Ռուսերու քաջութիւնը նայելով, Նիքոլա կայսրը ու Լամսդորֆ կամը Բեդերսպուրգի ամերիկեան դեսպանը պատասխանեցեր են թէ պատերազմ

կան ուսումնական մասին Ռուսիոյ ասուած ասելովը անդառնալի է եւ թէ այդ ինդիրը իրականութիւնը չի կրնար կարգադրուիլ։ Բնդերպարէի մէջ սեւ-գիւրութիւն չունին Ճարտնի մասդրութիւններէն եւ մէկ քանի չրնանկներու մէջ տակաւին լուսոլից են հաղորդութեան համար։ Այդ լոյսը հիմնուած է մի միտ՝ այն պարագային վրայ թէ Ճարտնի դրամական ոյժերը սպառած են։ Մեզի դէմ հարիւր հազի հաղորդութիւնը անկարելի կը դանեն։ Բանակցութիւնը լուրը ելնելուն առաջին օրէն պատերազմ Ռուսիոյ արտաքին գործոց նախարարութիւնը մէջտ լայնարարեց թէ պատերազմական ասելանք մը հաղորդանելու հիման վրայ չի կրնար հաղորդութիւն ընդունիլ։ Նիքոլա կայսրն ալ, իրեն մասնաւոր ուղերձներուն պատասխանելով, յայտարարեց թէ Ռուսիա չի կրնար հաղորդութիւն ընդունիլ այն անակ պայմաններով որոնք անհամապատասխան ըլլան երկրին արժանապատուութեանը։ Ամէն օր լրագիրներն ալ այդ միաքով յայտարարութիւններ ելին։

—Նովոյէ Վրեմիա կ'ըսէ թէ հաղորդեան բանակցութիւնները երկուշաբթի օրը պիտի խզուին։ Ռուս լրագիրն ալ յուսահատ է։ Նովոյէ Վրեմիա, զավեշտով հանդերձ Պ. Ռուզվելթի մարդասիրական ու աղնիւ զգացումները, որով հաղորդեան համար մէջտեղ, կ'ըսէ թէ Ճարտնի կողմնակցութիւնն կ'ընէ եւ կը լրտէ։ —«Պ. Ռուզվելթի այդ կողմնակցութեան պատճառը այն է թէ կ'ուզէ Ճարտնի ամերիկայի պահանջատէրերուն առնելիքները ապահովել, պատերազմական տուգանքով մը։ Նոյն այն պատճառով թէ Ռուսիան ու Ռուսերը լաւ չի ճանչեր։»

Թոքիո.—Դիզանութիւնն տալ կը բերէ Սամսոնի կղզին Ռուսերուն հետ բաժանելու առաջարկութիւնը։ Նիշի-Նիշի կ'ըսէ թէ այդ պայմաններով հաշտութիւն մը անկարար պիտի ըլլայ։ Ճարտնները հակառակորդով դրաւեցին Սամսունը, հետեւաբար այդ տեսակ մասնակի զանգուածութիւն մը չի կրնար ընդունուիլ։

ՄԱՆՁՈՒՐԻՈՑ ՄԷՋ

Ցարաջապահի ընդհարումներ.— Ամուրի հարաւային կողմը.—Ճարքնցիներուն զգուշութիւնը։

Լոնտոն, 28 օգոստոս.— Ռուսական բանակները հետեւելը կը հետաքրքրեն։ «Օգոստոս 10ին Ճարքնական զօրաբաժինը եկան հետաքննութիւն կատարելու ռուսական բանակի կեդրոնական դիրքերուն համար՝ քառասուն քիլոմէթր տարածութեան մը վրայ։ Սարի հետեւանքը եղան թեթեւ ընդհարումներ եւ զինուորական կարեւոր չարժումներ ռուսական բանակին մէջ։ Անդրբայկալեան երկրի չրջանէ մը կարգ, երկու հակառակորդներուն տարան բազմաթիւ նոր զինուորները փոխերին առաջական դաշտին երեւոյթը։ Երկու բանակներուն ճակատները մեծապէս տարածուեցան։ Կը կարծուի թէ ուժերուն ճակատները ամրացան։ Ամէն օր լրագիրներն ալ այդ միաքով յայտարարութիւններ ելին։

—Նովոյէ Վրեմիա կ'ըսէ թէ հաղորդեան բանակցութիւնները երկուշաբթի օրը պիտի խզուին։ Ռուս լրագիրն ալ յուսահատ է։ Նովոյէ Վրեմիա, զավեշտով հանդերձ Պ. Ռուզվելթի մարդասիրական ու աղնիւ զգացումները, որով հաղորդեան համար մէջտեղ, կ'ըսէ թէ Ճարտնի կողմնակցութիւն կ'ընէ եւ կը լրտէ։ —«Պ. Ռուզվելթի այդ կողմնակցութեան պատճառը այն է թէ կ'ուզէ Ճարտնի ամերիկայի պահանջատէրերուն առնելիքները ապահովել, պատերազմական տուգանքով։ Նոյն այն պատճառով թէ Ռուսիան ու Ռուսերը լաւ չի ճանչեր։»

Թոքիո.—Դիզանութիւնն տալ կը բերէ Սամսոնի կղզին Ռուսերուն հետ բաժանելու առաջարկութիւնը։ Նիշի-Նիշի կ'ըսէ թէ այդ պայմաններով հաղորդեան հաշտութիւն մը անկարար պիտի ըլլայ։ Ճարտնները հակառակորդով դրաւեցին Սամսունը, հետեւաբար այդ տեսակ մասնակի զանգուածութիւն մը չի կրնար ընդունուիլ։

ՄԱՆՁՈՒՐԻՈՑ ՄԷՋ

Ցարաջապահի ընդհարումներ.— Ամուրի հարաւային կողմը.—Ճարքնցիներուն զգուշութիւնը։

Լոնտոն, 28 օգոստոս.— Ռուսական բանակները հետեւելը կը հետաքրքրեն։ «Օգոստոս 10ին Ճարքնական զօրաբաժինը եկան հետաքննութիւն կատարելու ռուսական բանակի կեդրոնական դիրքերուն համար՝ քառասուն քիլոմէթր տարածութեան մը վրայ։ Սարի հետեւանքը եղան թեթեւ ընդհարումներ եւ զինուորական կարեւոր չարժումներ ռուսական բանակին մէջ։ Անդրբայկալեան երկրի չրջանէ մը կարգ, երկու հակառակորդներուն տարան բազմաթիւ նոր զինուորները փոխերին առաջական դաշտին երեւոյթը։ Երկու բանակներուն ճակատները մեծապէս տարածուեցան։ Կը կարծուի թէ ուժերուն ճակատները ամրացան։ Ամէն օր լրագիրներն ալ այդ միաքով յայտարարութիւններ ելին։

—Ռուսիոյ կայսրը չնորհաւորական հեռագիր մը ուղղեց Պ. Վիթէի՝ հաղորդեան բանակցութիւնները լաղդեցուցած ելլալուն համար։

ՊՈՏՍԱՄ.—Պ. Ռուզվելթ, հեռագիր մը ուղղելով Գերմանիոյ կայսրը, յայտարարեց թէ հաղորդեան կնքելու մասին Վիլհելմ Բ.ի տարած ջանքերն ալ երախտագիտութեան առաջ բերած են։

ՄԱՐՈԳԻ ԳՈՐԾԵՐ

Դեսպանախորհուրդին ծրագիրը.— Գերմանական առաջարկուած ներ.— Ֆրանսահայատակին խնդիրը.— Գերման քերթի մը կարծիքը։

Գերլին, 28՝ օգոստոս.— Գերմանիոյ կողմէ առաջարկուած փոփոխութիւնները ի մասին Դեսպանախորհուրդի ծրագրին՝ բաւական կարեւոր են եւ հետեւաբար երկար բանակցութիւններ պիտի կատարուին։ Գերմանիոյ պաշտօնական չրջանակներուն մէջ մեծ լուսաբանութիւն ցոյց կը տրուի եւ կը հաւատան թէ ամէն ինչ պիտի կարգադրուի։ Մենք որ, Մարոքի գործին սկզբնաւորութենէն ի վեր, այս ուղղութիւնը գործ կը դնենք։

—Թանկ թղթակիցը Ֆէսէն կ'իմանայ թէ Մարոքի կառավարութիւնը Ֆրանսական դեսպան Պ. Սէն-Ռընէ-Թայանդիէի լանձներ է ծանուցանէր մը, ուր իր անունը կը պարզէ Ֆրանսական Ալժերիացիին ձերբակալման նիստամբ։ Այդ ծանուցագրին մէջ՝ Մարոքի կառավարութիւնը կ'ըսէ թէ Մարոքի մէջ ծնած ու երկար տարիներ ի վեր հոն հաստատուած Ալժերիացիները Մարոքի կը նեղուին։ Թանկերէն կը հեռագրեն Թայմզ թէ Մարոքի կառավարութիւնը մինչ կը մերժէ Ալժերիացիին արձակել։ Ֆրանսա պայմանաժամ մը պիտի տայ Մարոքի, այդ ոճիր տալու արձակելու համար։ պայմանաժամն լրան պէտք եղած մը։ Լոնտոնի պիտի դիմէ։

—Գերլիներ Թայպլաթ կը գրէ. «Ամանի բաներ լսելու կը պատահին Մարոքի մէջ, բայց այնչափ իրարանցում չեր ելար։ Բայց պէտք է որ ֆրանսական կառավարութիւնը, այս պահուս, ցոյց տայ թէ զօրաւոր է տակաւին։ Ասա ինչո՞ւ համար կը սպասեն խղելու դիւանագիտական յարաբերութիւնները, տակնուրայ ի վրայ միլոցներ ձեռք առնել, եւլն.։ Շատ տղմալի կը յարեցուի այդ ֆրանսախնամակին համար։ Ֆրանսա պէտք է պատրաստութիւնը պահի եւ միլոցներ ձեռք առնէ տասը, խարի ինձատ հետեւանքներուն վրայ։»

ԱՆԴԻԱԿԱՆ ՆԱԻԱՏՈՐՄԸ

Սուիսմուճեսի առջեւ.— Ընդունելութիւնները.—Անգլիոյ եւ Գերմանիոյ նաւատորմիղները։

Սուիսմուճեսի, 28 օգոստոս.—Անգլիական նաւատորմը կիրակի իրիկուն հոս հասաւ։ Թնդանօթի ասոնցմէկ հարուածներով ողջունեց նաւանդապարան ամրութիւնները։ Նաւատորմին Մանչի նաւատորմիղը կը բաղկանայ ասոնցմէ։ Ամենէն նոր մարտանաւերն են։ Սուիսմուճեսի քիչ լուսաղարդուած է եւ մեծ փութիկաւորութիւն ցոյց չի տրուիր։ Նաւահանգստին ամրութիւնները երկու ժամ լեռոյ պատասխանեցին նաւատորմին ողջոյններուն։ Անգլիական նաւատորմին հրամանատար ծովակալ Ուիլսըն ընդունեցաւ Շթեթինի անգլիական հիւպատոսին եւ Սուիսմուճեսի դիւանագիտական ներկայացուցչի կողմէ։ Անգլիական նաւատորմին ալեկոծութիւնը պաշտօնական չըլլալով, տեղական իշխանութենէն մարդ չկար նաւատորմիղի վրայ։ Մանչիոլին կասը անցած տեսն հանդիսական արտայայտութիւններ լեղան։ Սուիսմուճեսի բնակիչները անսարար կերպով կ'ընդունեն անգլիական նաւաղները։

—Գերմանական նաւատորմը, տասնչորս գրնուսրէ. չորս լանտրտեն, տասը թորպիլնաւերէ բաղկացած, Սուիսմուճեսէ հասաւ եւ ուրբաթան ողջոյնները փոխանակեց անգլիական նաւատորմին հետ, որուն քով խարսխեց։ Մինչեւ վաղը առաւ հոն պիտի մնայ։ Գերման նաւատորմը կը դիրաստեցնէ անգլիակը։

—Գերլիներ Թայպլաթ իր բարի գալուստ անգլիական նաւատորմին, Անգլիոյ եւ Գերմանիոյ մերձակցութիւնը կը բաղդատէ Հաւսի ու Կոլթաքինէի մրցակցութեան։ Գերման Թերթը կ'ըսէ. «Թէեւ հաւանական է որ Անգլիա Անիպալ մը գտնէ, նաեւ ասոյդ է որ Գերմանիա կանոններ առաջ կը բերէ, որոնք իրենց օրինակով պիտի արթնցնեն Գերմանիոյ հարկը։ Փիլիկան պատերազմներու դրամագրերը գիրենաւ չպիտի սեռնեն, այլ հեռաւոր մեր դարուն մէջ մրցակից ազգերու միջեւ խաղաղասիրական մրցում մը ունենալ նպատակ է քաղաքակրթութեան չանրուն քան թէ մրցակցին ջնջումը։» Պէրլինի այդ թերթը կը լրտէ թէ Գերմանիա Անգլիոյ չափ զօրաւոր նաւատորմ մը ունենան տասն միայն երբ։ ազգերը ալեկոծութիւն լաւագոյն բարեկամները պիտի ելան իրարու։ Բոլոր Գերմանները կը խրախուսէ՝ երկուքը եւ Գերմանիոյ մեծութեան փափագը ելլալու։

— Բրիտանական կառավարութիւնը ծանուցանելով Մանչի անգլիական նաւատորմին ալցելու թիւնը դանիական ջուրերուն մէջ, բացարձակապէս յայտարարեր է որ քաղաքական նշանակութիւն մը պէտք չէ ընծայել տեսարանաւ յայտներ է որ Տանքմարքայի հանգիստ պիտի ելլայ Անգլիոյ կողմէ տրաւալատուած բարեկրթութիւնը։

—Գերման նաւատորմը առաջարկներ պիտի կատարէ հիւսիսային ծովուն մէջ, անգլիական նաւատորմը Գալթիկ գրանուած միջոցին։

ԳԵՐՄԱՆՆԵՐԸ ԱՓՐԻԿԷԻ ՄԷՋ

Ընդհարում մը.— Բնիկները պարտուած.—Կորուստներ։

Գերլին, 28 օգոստոս.— Պուսաս գերման լրատուութիւնի հրամանատար մը հաղորդէ թէ անցեալ Կասէլ ըմբոստներու մը բաներ է Գիրոյի չրջանը։ Թշնամին 1000 հոգիէ կը բաղկանար, որոնց կէսը զինուած էին հրացաններով եւ Գանվարի վրայ տակ գալել կ'ուզէր։ Ըմբոստներէն 73 հոգի սպանուեցան եւ շատեր ալ խեղդուեցան գետ մը անցած միջոցին։ Գերմանական լրատուութիւնն հոսան երկրորդ հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ ըմբոստութիւնը տարածուած է արեւելեան Ափրիկէի մէջ, մանաւանդ Լիմոթ գաւառը։ Իսկ գերմանական լրատուութիւնը Սասանի գրած է, անդրդրութիւնը վերահաստատելու համար։

ԱՆԳԼԻԱ

Լորտ Քրզրզնի եւ Բիչնեռի խնդիրը.— Բանավէճ։

Լոնտոն, 28 օգոստոս.— Քրզրզ՝-Բիչնեռի գործը, հանգստանի ատաջինին հրամարտանի, կը շարունակէ բանավէճի պատճառ ելլալ։ Լորտ Քրզրզն, անգլիական կառավարութեան հետ փոխանակած գրութեանց մէջ, իր պանդնութիւնն ուժ կուտար Լորտ Բիչնեռի ծրագիրը քննադատելով։ Այդ գրութիւնը հրատարակուելուն պէս, Լորտ Բիչնեռը բացարձակ հերքում յայտնող հեռագիր մը ուղղեց Լորտ Քրզրզնի, որ արդէն իսկ հրատարած էր։ Այս բանավէճը կ'ապացուցանէ թէ խզումը անխուսափելի էր քաղաքականի ու զինուորական երկու պետերուն միջեւ։

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ ԱՂՋԿԱՆՑ Ի ՊՐՈՒՍԱ

Ամերիկեան Աղջկանց վարժարանը նոր չրջանը կը սկսի սեպտ. 6ին չորեքշաբթի, (Ն. Տ.)։

Վարժարանիս մէջ Անգլերէն լեզուի ուսման հետ, որպէս միշտ մասնաւոր ուշադրութիւն կը տրուի, Գաղղերենի, Երաժշտութեան եւ Գծի ու ձեռագործութեան եւս լաւագոյն է թէ հաւատարապէս զարգ պիտի տրուի։

Տարեսկզբի ներմուծել նոր մեքենաներ վարժարանին մէջ եւ զան օժանել ամէնէն նոր գիրքերով։ Վարժարանին տեսք բերած է, սենեակները օդաշէտ են եւ ջուրը առատ։

Խնամատարութիւն մէջ կը տրուի աղջկանց առողջութեան։ Այն ծնողները որոնք կը փափաքին իրենց աղջիկները այս վարժարանը ղրկել, կրնան ուղիղ մատնանշութիւններու համար դիմել վարժարանին Տնտեսուհին, որ պիտի ղրկուի զանիկա տեսնելու փափաքողներուն։

Ցաւալի է որ բոլոր աշակերտուհիները վարժարան պիտի վերադառնան, եւ ամէնն ալ պատրաստ պիտի ըլլան առաջին չրջանի թաղանթի կանխիկ վճարելու, ինչպէս նշանակուած է Տնտեսուհին մէջ։

Միս Փաուրս եւ Միս Ալէն (որ տարուան մը բացակայութենէն հոս իր գործին կը վերադառնան) վարժարանը պիտի գտնուին բացուելէն մէկ երկու օր առաջ, նոր աշակերտուհիները ընդունելու, որ կրնան հոս ուղղակի եկած ըլլալ։

Բոլոր դիմումները պարտին ելլալ առ Միս Հարրիէթ Ճ. Փաուրս, Պրուսա։

2 – 5

ՕՍՄ. ԿԱՑՍ. ՊԱՆԲԱ

Ազդ.— 4% քանոնիկ Օսմ. պարտատոմսերի տէրերուն կը ծանուցուի թէ այդ պարտատոմսերուն պայմանաժամը 1899 սեպտ. 1|13ին ուրբաթ թիւ 19 կարգաւորը, եթէ մինչեւ յառաջիկայ 1|14 սեպտ. չներկայացուին վճարելու համար, չեղեալ պիտի նկատուին։

Կ. Պոլիս, 1|14 օգոստ. 1905

4—5

Ներքին Լուրեր

ՏԱՐԵԴԱՐՁ ԳԱՇԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ՁԵԼՈՒՑՈՒՄ

«Տէր Աստուած կատարեալ ուղղութեամբ եւ փառաց Իր Գահուն վրայ լուսէա անուանդ պահէ երկրին ու պատերազմին համար գենդանութեան պատճառ եղող Վեհ. Սուլթանը։ Կայս. Գահակալութեան բարեբաստիկ տարեդարձը ներկայ օգոստոս ամսոյ 19ին ուրբաթ օրուան հանդիպած, եւ չնորհաւորական արարողութեանց եւ հանդիսաւորութեանց կատարման եղանակ մասին արտօնութիւն խնդրուած ըլլալով, Կայս. Իրատ մը կը հրամայէ որ չնորհաւորական արարողութիւնները նոյն օրը ժամը 6ու կէսին, ապանց համազգեստ գրուելու՝ եւ ըստ սովորութեան տեղի ունենան Նելոլզի Կայս. Պալատն մէջ։ Իսկ Պալատ մէջ։ Իսկ Պալատ չենքերը ընդհանրապէս փակուելն ելլալով։ հրթռով, եւ ալն հրաձգութիւններ ընելու երեսէն՝ Աստուած մի՛ տարսցէ որ հրդեհ ծագի ու ժողովուրդը մեծ հանդիսի, Կայս. նոյն Իրատէն կը հրամայէ որ միայն նոյն երկանկի օրուան գիշերը, ըստ սովորութեան, կանթեղներով եւ լապտերներով լուսավորութիւն կատարուի, բայց հրթիռ եւլալն չարձակուի բնաւ, եւ այդ հրթիռներու համար ելլալիք ծախքերուն գումարը Եվգենի Նախարարութեան տրուի՝ լուսակցութեան համար այն մեծահարուստներուն, թեքքէներուն, մեքենաներուն եւ ուրիշ կարգի բարեսիրական հաստատութեանց, որոնք վաղգի հաստիներ չունին։»

Պարոնց Շահը եւ Ներքայի բոլոր վեհապետները հեռագիրներ ուղղեցին Վեհ. Սուլթանին, չնորհաւորելով Ն. Վեհափառութեան Գահակալութեան տարեդարձը։

—Եգիպտոսի Խեդիվը, Պուլկարիոյ Իշխանը, Սամոսի Իշխանը, բոլոր կուսակալները, զօրաբանակաց ընդհանուր հրամանատարները եւ օտար տէրութեանց մօտ դեսպանները, դեսպանները չնորհաւորական հեռագիրներ ուղղեցին Կայս. Պալատ։

—Մեծ-Եպարքոսը, բոլոր նախարարները եւ կրօնական, քաղաքական ու զինուորական բարձրաստիճան պաշտօնատարները, այսօր, Կայս. Պալատ գնացին։ Պալատ գնալէ առաջ Իրենց չնորհաւորութիւնները մատուցանելու։

—Հպատակ հասարակութեանց հաղորդեալ պատերազմ, այսօր, Կայս. Պալատ գնացին։ Իրենց չնորհաւորութիւնները մատուցանելու։

—Այսօր հպատակ հասարակութեանց բոլոր աղօթատեղիներուն մէջ հանդիսաւորապէս գոհաբանական աղօթքներ պիտի կարդացուին՝ Կայս. Գահակալութեան տարեդարձին համար։

—Դեսպանատան տարբեր մասնաճիւղերը, այսօր, Կայս. Պալատ գնացին։ Իրենց չնորհաւորութիւնները մատուցանելու։

—Կայս. Իրատէ մը համաձայն, այսօր, տարբեր գնացին բոլոր այն բանտարկեալները որոնք իրենց պատժոյն երկու երրորդ մասը ստարած են։ Կայս. նոյն Իրատէն պիտի դարձուցուի նաեւ զանազան մէջ։

—Սիրգիէրի երկաթուղիի կայարանին մէջ կատարուած հանդիսական լանձնումը եւ բացումը այսօր պիտի կատարուի։

—Սիլիւորի նաւամատոյցին ու կայանին հիմնարկեալը այսօր պիտի կատարուի։

—Ամէն կողմ մեծամամ պատրաստութիւններ տեսնուած են՝ այս գիշեր լեռնալուսավորութիւններ կատարելու համար։

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—Իւլոլի երկրորդ ատիճան արուեցաւ Ռեմիի ընդհանուր վարչութեան քննիչներէն Սեկիւտարի հիւղին Տօրէն Սերվէթ պէյի։ Մինթեմիրի ատիճան՝ առեւտրական դատարանին վերատեսչութեան գործադիր հիւղին օգնական Թալաթ պէյի։ Սանիէի ատիճան՝ Ղալաթայի նամակատան արդիպալ Արիֆ էֆ.ի։

—Շարտրալի նահանգին ալիքթէրատ անուանուեցաւ Մուսուլի նահանգին նախկին ալիքթէրատ Մահմատ Ճեմիլ էֆ.։

—Պրուսայի նահանգին կեռուն գաւառակին գայմագամ անուանուեցաւ Ռեյսանճաքի գայմագամ Խալիլ Սամի էֆ.։

—Երրորդ կարգի Օսմանիէ պատուոյն արուեցաւ Բեյրութի հեռագրատան Տօրէն Անտոնիոս էֆ.ի։ Երրորդ կարգի Մեճիտիէ նոյն հեռագրատան Տօրէնի օգնական Մուսթաֆա Նէսիմի էֆ.ի եւ Իսթէրն Թալիա Ընկերութեան Կ. Պոլսոյ ներկայացուցիչի օգնական Ալիքարի Պ. Վէլպէն։ Երրորդ կարգի Օսմանիէ՝ Հանրային Պարտքի Վարչութեան Հալէպի Տօրէն Սիւլեյման Ֆեհմի էֆ.ի։

ԼԵՑԼԻի ԲԱՂԱՒԻՊի ասոնց առթիւ, երեկ գիշեր, կիսնական հանդիսաւոր ընթրիս մը կատարուեցաւ Զիթ քէօշկին մէջ՝ ի ներկայութեան Վեհ. Սուլթանին։ Ցեղայ բարեմաղթութիւններ եղան կայս. արեւելեան համար։

—Երեկ գիշեր դրամական պարգեւներ բաշխուեցան աղքատներու։

—Քաղաքականութեան կողմէ պատրաստել տրուած սիմիթներ, երեկ, կայս. Պալատ մատուցուեցան։

—Բ. Դրան բակին մէջ, երեկ, դրամական պարգեւներ բաշխուեցան աղքատներուն։

ԵՒՄԷՆԻ ՆԱՀԱՆԴԸ.— Եվմէնի կուսակալի փոխանորդ եւ զինուորական զօրութեանց ընդհանուր հրամանատար մեր Ֆէյզի փաշա սա հեռագիրը ուղղած է Պարպոսեանեան եւ Ներքին գործոց նախարարութեան.

«Շնորհիւ Վեհ. Սուլթանին, մեր Շաքիր փաշա որ դէպ ի Պէյթջէմանէ ճամբայ ելած էր, հոն համախմբուած ապստամբները վարեց եւ այդ կողմերը գրաւեց։ Ապստամբներու մէկ մասը դէպ ի Մէքքա փախած ելլալով, անոնց հետապնդումը կը շարունակուի։ Նուսասալ լրտեսական հետաքննութիւն մը կատարեցի Սանասալի երեք ժամ հեռաւորութեան դէպ ի Մէսամիա անուն գիւղը։ Այս միջոցին տեսայ որ Ճեպելը Շարպէն փախած ապստամբները ապատանեան եւ Մեսամիա գիւղին հիւսիսային կողմը՝ մէկ ժամ հեռաւ պարիսպով շրջապատուած Քալալ անուն գիւղը։ ուստի որոշեցի գիւղը կայս. գինուորը ներքուն դիւրացնութեամբ երկիրուն կողմ այդ գիւղը գրաւեցաւ։ Ապստամբները հարիւրէ տեսնի մեռեալ թողուցին ընդհարման վայրը։ անոնց վիրաւորներն ալ բնականաբար սատի տեսնի ելլալու են։»

ԿԱՑՍ. ԻՐԱՏԷ մը հրամայեց լանձնաժողով մը կազմել, որ պաշտօն ունենայ քննութիւն կատարել ընդհանուր վիճակին նկատմամբ այն անձերուն որոնք պատժական դատարաններու կողմէ դատապարտուած եւ թէ՝ սահիկանութեան եւ թէ նահանջներու կողմէ, անդրբերութիւնը պահպանելու նպատակով տեղուած պէտքի մը վրայ, հեռացուցուած են։ Կատարուած քննութեան արդիւնքը կայս. Պալատ պիտի մատուցուի։

ՀԻՅԱԶԻ երկաթուղիին համար մինչեւ հիմա գայլացած հաւելթի գումարն է 205,456,965 ղրշ. իսկ չինութեանց համար մինչեւ հիմա ծախսուած է 169,189,941 ղրշ., որով պարտատ կայ 36,267,023 ղրշ.։

ՑՈՒՆԱՍՏԱՆի թագաւորին երկրորդ որդին Նէքլաս իշխանը եւ տասուներեք՝ Նիքլաս իշխանուհին, երեկ ժամը 10ին, կ. Պոլիս ժամանեցին։ Շնորհաւոր երբ Դուսդարսի տալու հասաւ, հեռագրական դեսպան Պ. Կրէբրիս, առաջին թարգմանը եւ քարտուղարը, գինուորական կցորդը եւ ուրիշ պաշտօնեաներ չգնդակոծով ընդառաջ գացին։ Իշխանը եւ իշխանուհին բերաղ չդենաւը ուղղեցին Նուսհանդիսարին առնու ժամանելով հոն խարսխեց։ Դեսպանը եւ հեռաւորդները իջան չգենաւ երթալով, բարի գալուստ մաղթեցին Նէքլաս իշխանին եւ իշխանուհին։ Բիլ վերջը նոյն չգենաւը ժամանեցին Վեհ. Սուլթանին կողմէ ղրկուած արարողական Իրատիմ փաշա, կայս. Թիլենական Ակմէտ Ալի փաշա, որ հրամանաբար կարգուած է, եւ կայս. Թիլենական Նէճիպ եւ Նազիֆ պէյերը։ Հելլենական դեսպանը իշխանին եւ իշխանուհիին ներկայացուց Իրատիմ փաշան եւ Ակմէտ Ալի փաշան եւ հեռաւորները։ Իրատիմ փաշա, Վեհ. Սուլթանին անունով, բարի գալուստ մաղթեց իշխանին եւ իշխանուհիին, լայտարարելով որ Ակմէտ Ալի փաշա եւ Նէճիպ ու Նազիֆ պէյերը հրամայեալ կարգուած են։

—Իշխանը, իշխանուհին, Իրատիմ փաշա, հեռաւորները եւ հելլենական դեսպանը չգենաւեցին Թիֆիանի քարափը ելան եւ հոն բազմեցան պատրաստուած կառքերը։ Առաջին կառքին մէջ կը գտնուէին իշխանը, իշխանուհին, դեսպանը եւ Ակմէտ Ալի փաշա։ Այդ կառքին առաջեն հեծեալ կ'երթային կայս. Թիլենական մը ու երկու պատանեան լանանոցներ։ Իշխանը եւ իշխանուհին Պոլսոյ կողմը անցնելով, Սլատֆիայի մզկիթը եւ կայս. Թանգարանը այցելելէ հաքը չգենաւ վերադարձան։

—Հելլենական դեսպան Պ. Կրէբրիս, երեկ գիշեր, Թարպիոյ Սըմբէր Բլէօ Թիլենի մէջ սեղան մը տուաւ է պատուիրանին եւ իշխանուհիին։ Ներկայ գտնուեցան նաեւ Ռուսիոյ դեսպանը, խարհրդական, հելլենական դեսպանատան պաշտօնեաները եւ իշխանին հիւրամեծարները։

—Իշխանին եւ իշխանուհիին հանդիսաւորներն են Թիֆիանական հարիւրապետ Պ. Բալլի եւ պատուակալ Օր. Մերքաթի։

—Հելլենական դեսպանը, այսօր, դեսպանատան ու հիւպատոսարանի պաշտօնեաները եւ հելլէն գաղթականութեան երեւելիները պիտի ներկայացնէ իշխանին եւ իշխանուհիին։

—Իշխանը եւ իշխանուհին, վաղը, Օսման պիտի ուղեւորին։

ՏԵՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆ. — Գերմանիոյ ու Ռումանիոյ դեսպանները եւ Պարսից դեսպանատան գործակատարը, երեկ, Բ. Դրան երթալով տեսակցեցան Մեծ-Եսպարքոսին հետ։

ԹՈՒՐՔԻՈՅ ԵՒ ՍԵՐԳԻՈՅ մէջեւ վերանորոգելիք առեւտրական դաշնադրութեան բանակցութեանց համար կազմուած լանձնաժողովը երեկ գումարեցաւ մաքսային վերատեսուչ Հասան Ֆէհմի փաշայի նախագահութեամբ։ Սերպիոյ կողմէ պատուիրակ կարգուած Կ. Պոլսոյ դեսպան Պ. Սիմիչ եւ Սերպիոյ նախկին նախարարութեան ընդհանուր քարտուղար Պ. Սավաքաքիչ եւ Պ. Տուշան Նոսիմսիչ եւ դեսպանատան երկրորդ թարգմանը, երեկ, առաջին անգամ ելլալով մասնակցեցան բանակցութեանց։ Պ. Սիմիչ սերպիական պատուիրակները ներկայացուց լանձնաժողովին նախագահ Հասան Ֆէհմի փաշայի։ Նախնական էնթրպրիզ մասին մի՛չեւ հիմա կատարուած թարգմանութեանց արդիւնքը հաղորդուեցաւ սերպիական պատուիրակներուն, եւ հիմակուան կէտերուն բանակցութիւնները սկսան։

ԵԼՄՏԱԿԱՆ բարձրագոյն լանձնաժողովը երեկ ալ գումարուելով թարգմանութիւնը կատարեց։

ՏԻԱՐՊԷՔԻրի նոր կուսակալ Քեռդիմ պէյ, երեկ ալեկոծութիւնն ասաւ Մեծ-Եսպարքոսին եւ Ներքին գործոց նախարարին։

ԿԱՑՍ. ՇՆՈՐՀ.— Պաշտօնական Զիւկուսում մը կը ծանուցուի թէ օգնութեան ասաւ՝ երբ՝ Երկրագործական Պանքային փոխանցուած հին փոխանութիւնները մնացորդ գումարը՝ եվմասի 319 տարուց փակուած հաշիւին նոյնով, 50,550,472 ղրշ. 10 փր. եղած է, որմէ մինչեւ մէկ մասը գանձուած է. իսկ մեծ մասը ազգաս հաղորդութիւնները պատանեալն Վեհ. Սուլթանը իր անունն գթութեամբ կը հրամայէ որ, Իր Կայս. Գահակալութեան տարեդարձին առթիւ, այդ փոխանութիւնէն մինչեւ հիմա գանձուած մասէն զատ, մնացեալ մասը չնորհուի, Կայս. այս չնորհը երախտապարտութեան առթիւ մը եւս ելլալով, բարեմաղթութիւններ ի՛ելան Ն. Կ. Վեհափառութեան համար։

ԲՈՐԱՑԻ Մեծ Փաղցին ընդարձակման համար Սէնթ-Ամբրուան եկեղեցին վրայ առնուելով պիտի վերաշինուի Քանքարտա Թարտրին տեղին վրայ, որ փաղցին եղերքը գտնուող խանութներուն հետ պիտի գնուի 37,000 օսմ. ոսկիի։ Նիսկ ճարտարապետներ՝ Պ. Պ. Մանեէրի ու Սէմարինի պիտի պատրաստեն լատակագիծերը այդ եկեղեցիին։

ԻԶՄԻՐի Հրէից հիւանդանոցին եւ որբանոցին է նպաստ հիւսպանական բանասաստեղծ Դ. Սէլիին հինգերորդ վիճակահանութիւնը ապրի օր հրապարակ։ տեղի ունենալու եւ լեռագոյ թիւերը շահեցան մեծագոյն պարգեւները.

կարգ	թիւ	դրշ.
2980	10	30000
2131	4	7500
1709	2	4500
766	1	3000
2425	8 հատ	10250

ՕՍՄ. ՀԱՆՐ. ՊԱՐՏՔԻ ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

1903ի հարիւրին 4 փոխառութիւն մասնաւոր հրատարարութիւններով

60,000,000 Ֆրանկի կամ 48,960,000 մարքի

5ու վիճակահանութիւն, քաղաքած 31 օգոստոս 1905

165 քարտիւր 500 ֆ.ոց կամ 408 մարքանոց

1955	2168	2749	3049	3306	4811	
4949	6034	6253	7529	7576	7668	
7711	21081	11419	11921	12071	12115	
12399	12465	12612	12689	13533	14403	
15564	17471	18606	18634	19131	20605	
20639	20656	20691	20884	20929	21349	
22717	23009	23270	25903	26519	26383	
28402	23005	30632	31323	31549	31592	
31645	32189	32304	32413	32498	32564	
32686	32789	32902	33036	33045	33136	
33295	34892	35897	36151	37900	38076	
38389	38710	38880	38917	39112	40187	
40979	42257	42511	42623	43634	43646	
43893	43900	45052	45140	45165	45318	
45360	45536	45738	45822	46121	46278	
46404	46413	46434	46443	46526	46701	
43849	47582	47322	49028	49077	49315	
49469	49781	50059	50117	50185	50596	
50660	50921	52085	52203	52913	52701	
53243	53394	53508	53535	54547	54572	
54623	54760	54765	54786	54808	54811	
54812	54833	54852	54935	54976	55158	
55448	56182	56201	56304	56315	56391	
56412	56490	56517	56525	56527	56718	
56725	56857	57239	57526	57556	57656	
57883	58020	58021	58031	58070	58116	
58163	58170	58308	58623	58627	59027	
		59066	59121	59405		

32 քարտիւր 2500 ֆ.ոց կամ 2040 մարքանոց

67746 – 67750	92331 — 92335
68326 – 68330	95681 — 95685
68471 — 68475	99516 — 91520
68486 – 68490	100646 — 100650
68996 – 69000	102641 — 102645
69206 – 69210	105411 — 105415
69346 — 69350	106896 — 106900
69981 – 69985	106921 — 106925
71756 – 71760	107576 — 107580
79175 — 79180	110896 — 110900
79971 — 79975	115621 – 115625
80266 — 80270	117946 – 117950
85996 – 86000	118551 — 118555
87396 – 87420	118636 — 118649
88971 – 88975	118936 — 118940
89711 – 89715	119926 – 119930

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԳՈՒԱԲԱՆԱԿԱՆ ՄԱՂԹԱՆՔ ՄԱՅՐ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՄԷՋ

Վեհ. Սուլթանէն Դանակալութեան բարեբաստիկ տարեդարձին առթիւ այս առաւօտ հանդիսաւոր գահաբանական մաղթանք տեղի ունեցաւ Մայր եկեղեցիին մէջ։ Որպէսզի ժամանակէն առաջ արդէն եկեղեցին սկսած էին լեցնել երկուս ժամվաւորդ։ Ս. Պատրիարքը հանդիսաւոր թափօրով Պատրիարքարանի սրահէն Մայր եկեղեցի իջաւ եւ նախագահեց գահաբանական մաղթանքին՝ իր չուրջն ունենալով եկեղեցականներէն Տ. Մեսրոպ արքեպ. Սալքիսեան, Տ. Դրիգորիս արքեպ. Յովհաննէսեան, Տ. Հրմայեակ եպ. Դիմաքսեան, Տ. Արիստակէս եպ. Վանքէան, Տ. Գաբրիել եպ. Ճէվմէրէնեան, Տ. Մովսէս եպ. Կեսարիւքեան, Տ. Մկրտիչ եպ. Վեհապետեան, վարդապետներ, Մայր եկեղեցիի եւ շրջակայ թաղերու քահանաներ եւ Դպրաց Դասը։ Նկեղեցին ամենուրեք լեսուզարդուած էր եւ դպիրներ քաղցրաձայն երգեցին «Թագաւորեաց Առաւօտ» եւ յարակից չարականները, «Տէր ի զարութեան քում ուրախ եղիցի թագաւոր» սաղմոսը։ Կրօնական ժողովականդամ Տ. Կարապետ Ա. Քհ. Սեթեան կարդաց առաքելական Գիրքը. ապա Տ. Մովսէս Եպիսկ. Կիւմրիքեան կարդաց Մաթէոսի Աւետարանը, ուր Քրիստոսի պատուէրը կը լսենք՝ «Տարէք զկայսերն կայսերս եւ զԱստուծոյն Աստուծոյ»։ Ապա Ս. Պատրիարքը բեմ ելնելով գեղեցիկ քարոզ մը խօսեցաւ՝ ընդառաջելով Ա. առաքելոյն սա խօսքը. «Ցաւ ասասկիր ենք զի դիւրաւորեալքդ եւ պնասիցեն հնազանդ լինիլ, հպատակ կալ և յամենայն գործս բարութեան պատրաստ գտանել»։ Ըստ այսմ Ն. Սրբազնութիւնը բացատրեց թէ ինչպէս Աւետարանը իր ուսուցիչներուն եւ պետութեանց միջև պարտ է հնազանդ ըլլալ։ Ս. Պատրիարքը առաքելական այս պատգամը ընդլայնելով բացատրեց թէ ինչպէս առաքելականները իրենց ասուածային պատուիրան մը նկատած եւ ապրեցուցած են իշխանութիւնները եւ պետութեանց այն մեծ հոգածութիւնը եւ հովանաւորութիւնը, որով ժողովուրդ ամենայն իր հանդիսաւոր կը պարծի այդ իշխանութեանց։ Ս. Պատրիարքը յորդորեց ժողովուրդը դեպ ի հաւատարմութիւն եւ երախտապարտութիւն, իբր առաքելական պատուէրներ նկատելով զանոնք։ Ն. Սրբազնութիւնը լիւեց Ն. Կայս. Վեհափառութեան հովանաւոր առկ հայ ազգին եղած բազմաթիւ շնորհները, թէ՛ ի դեղեցիներու եւ թէ վարժարաններու նկատմամբ։ Ի վերջոյ ներկայիս մաղթանքներ ուղղեց Ն. Կայս. Վեհափառութեան թանկագին կենաց համար։ Բոլոր ժողովուրդը միաձայն «ամէն»ներով մասնակցեցան։

Եկեղեցականներէն զատ ներկայ էին Քաղաքական ժողովոյ, Վարչական Խորհուրդներու, հ գործակալներու, եւ Թաղական Խորհուրդներու անդամներ եւ ժողովրդական բազմութիւն մը։

* * *

Ս. Պատրիարքը, գոհաբանական մաղթանքէն ետքը, դ-ր Սարգիսեան Արքս լ.Գ.-ի հետ Կայս. Պալատ գնաց՝ իր շնորհաւորութիւնները եւ երախտագիտական ուղերձ մը մատուցանելու լուս Կայս. Գահոյքը։

Ս. Փրկչեան Ազգ. Ուրբանոցին տարեհատոցի բժշկին տոնէն՝ ի՛նչպէս անսահման երախտագիտութեան տա Օգոստոսի Կայսրն, «Մանու»ի գեղեցիկ ձեռագործ մը պատրաստեր եւ Պատրիարքարան ղրկեր են, հանդերձ գեղասահ երախտագիտական Ուղերձով մը՝ Վեհ. Սուլթանին Գահակալութեան բարեբաստիկ տարեդարձին առթիւ մատուցելու համար լուս Կայս. Գահոյքը։

—Ռուսերէնէն կը հաղորդեն Ազգ. Պատրիարքարան թէ Ս. Առաւածածնայ տօնին առթիւ տեղւոյն Ս. Թագաւոր եկեղեցիին ուխտաւոր թիւնները չոռ կոնակաւոր եւ վայելուչ կերպով տեղի ունեցեր են. թեմերէն, գաւառներէն եւ գեղջուկներէն բազմաթիւ ուխտաւորներ փութացեր են ուխտի երթալ Ս. Թագաւորի։ Կիրակի երեկուն հանդիսաւոր թափօր տեղի ունեցեր է, ուրկէ հաջ ետքեմ բարեմաղթութիւններ եղեր են վառն երկաբութեան թանկագին կենաց Վեհ. Սուլթանին։

—Ռուսական եկեղեցական եւ դպրոցական խնդիրներու կարգադրութեան մասին Կովկասի փոխարքային ցոյց առած ուշադրութեանց համար շնորհակալութիւն լայտնելու նպատակով Ս. Հայրապետը պատուոյ առեր է մեկ քանի եկեղեցականաց կեսուսաքի հանգիստի ջուրերը երթալու, ուր կը գտնուի կոմս Վորոնցով Տալքով։ Ն. Ս. Օծութեան կարգադրութեամբ, օգոստոս 7ի կէս օրին գոնաբանական աղօթք կատարեր է վանքի Մայր եկեղեցին։ Ժողովրդական ամէն դասակարգեր մասնակցեր են այս մաղթանքներուն եւ թեմերու մէջ ալ նմանօրինակ եկեղեցական արարողութիւններ տեղի ունեցեր են. Ս. Կարապետը նախագահեր է մաղթանքին, որ առաջին անգամ ունեցաւ տեղի ունեցեր է եկեղեցւոյ բակին մէջ։ Ս. Հայրապետին կարգադրութեամբ, Տ. Կարապետ եպիսկոպոսի նախագահութեան ներքեւ յանձնաժողով մը կազմուեր է, վերարտադրած 400ի չափ դպրոցներուն ուսուցմանական եւ կարգապահական ծրագիրները ուսումնասիրելու եւ հարմարելու եւ տեսչներն անհրաժեշտ պաշտօնով։ Թնդանոթ մէջ ալ հոգեւորականութիւններ կը կազմուին ուսուցիչներն քննելու համար, եւ պիտանին ու մասնաւոր դպրոցներու մէջ նշանակելու համար մը փոքր եւ կարող ուսուցիչներ արդէն պատրաստամասութիւն ցուցուցած են պաշտօն ընդունելու։

—Ս. Հայրապետը Արքեպիսկոպոսութեան տասնեակ տարի է Թիֆլիզի Առաջնորդ Տ. Գրիգորին եպիսկ. Սարգսեանցի։

—Պարս. Փոխանորդ Տ. Գաբրիել եպիսկ., որ իր անձնական ուղեւորութիւնը գարմանելու համար մէկ երկու ամիսէ ի վեր Պեօլիւքտերէ կը գտնուէր, երեկուընէ սկսեալ Պարսկաստան եկաւ եւ ձեռնարկեց իր պաշտօնին։ Տ. Ղեւոնդ Վ., որ առժամայ կերպով կը վարէր Փոխանորդարանի գործերը, իր ետքը Տնօրինութիւններն հաղորդեց Տ. Գաբրիել եպ.ի. որ ընդունելութիւն լայտնց Տ. Ղեւոնդ Վ.ի բարւոք պաշտօնավարութեանց համար։

—Առաջի առաջնորդ Տ. Մուշեղ Վ. վերադարձեր է Ս. Պատրիարքէն որ՝ Այսմարի նոր ուսումնարէն Տ. Շահէ վրդ. Ատանա զրկուի՝ քարոզչական պաշտօնով։ Ս. Պատրիարքը պատասխանեց թէ նորընտիր ուսումնարը ժամանակ մը վերջ Դպրեվանքին մէջ նստատիւ վերջը կը նայուի այդպէսի պաշտօնի մը գալուն, ինչպէս որոշած է կրօն. ժողովը։

—Եթովպիոյ Հայոց հոգեւոր հովիւ Տ. Մկրտիչ քհնյ. Զէյլատեան Հայաստանէն Աղեքսանդրիա դարձած ելլալով կը պատրաստուի Պոլիս գալու։ Ժամանակ մը վերջ դարձեալ պիտի դառնայ իր պաշտօնատեղին։

—Սիվրիհիսարի մէջ վերջերս պատահած հրդեհէն 250 հրկիզեալ ընտանիք՝ արդեանտելի վիճակ մը ունենալով եւ տանելով ձմեռ գալու

Առաջնակարգ Ընկերութիւն

Հոնկրոշազ

Ընդհանուր Ապահովագրութեանց

ՀԻՄՆԵԱԼ 1857ԻՆ ԱՐԲԱՑԱԿԱՆ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿՈՎ. ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Ի ՊՈՒՏԱԲԷՇԹ

ԿԵՆԱՑ ԲԱԺԻՆ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ՎԱՃԱՌՈՒԱԾ 332 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԳՈՒՄԱՐ 114 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ԳՈՒՄԱՐ 461,335,390 ՖՐԱՆՔ

Մաքն Ընկերութեան պայմանները՝ Թուրքիոյ մէջ գործող միւս Ընկերութեանց պայմաններէն, ԱՄԷՆԷՆ ՆՊԱՍԱՒՈՐՆԵՐՆ ԵՆ։

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ իրա օգտակար պայմաններով ու ամրցելի դիներով.— ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ Ի ԴԷՊ մեռու եւ կենաց՝ չափաւորագոյն մասնակցութեամբ եւ հրաշալաւորեալ մասնակցութեամբ, ինչպէս նաեւ աղջկանց դրամագլուխ ու մանչ աղջկանց դրամագլուխ կազմութեան, եւ ցմահ դանձելի տարեթոշակներու։

ԿԱՐԾԷ ՈՒՐԵՄՆ ԱՇԼՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵԼԻ ՍՈՒԱՋ ԱՆԴԱՄ ՄԸ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ՊԱՏՄԱՆՆԵՐԷ ԱԶԳԷ ԱՆՕՐԵՆԼ։ Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար, դիմել Ընկերութեան Ընդհանուր Գործակալութեան։

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆՆ Է
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՊԱՆԿԱՆ

ԴԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏՈՒԱՒՈՐ ՈՒ ԶԵՌՆՇԱՍ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ ԽԻՍՏ ԳՈՀԱՑՈՒԹԻՒՆ ՊԱՏՄԱՆՆԵՐՈՎ
Մեր գործակալք Տ. Պ. ՏԱՎԻՏՕ եւ Ընկ. Դավաֆեան խան, թիւ 5, Ղալաթիա

Ընդհ. Գործակալ բովանդակ Թուրքիոյ
ՕՐԴԻՐ Ն. ՊԱՌՆԱԳԱՆԻ
Պոլիս Պառնաբաս խան

18 — 36—50

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ Լ. ԹԷՐԶԵԱՆ

Բարիզի բժշկական վարժարանէն վերադարձեալ վիրաբոյժ-առաջնաբոյժ, նախկին պահ Բարիզի բժշկական վարժարանին ֆիկիֆիէին՝ պատիւ ունի ծանուցանելու իր յաճախորդներուն թէ կասասասած է Բերա, Մեծ-Փողոց, Բարլըման վանասասան վերի յարկը, թիւ. 9, ուր հիւանդներ կ'ընդունի ժամը 9էն մինչեւ 6 կէսօրէն յետոյ, բայց կիրակի օրերէն։

41—50

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ

Օսմանեան Կայսերական Պանքայի Բեւրայի մասնաճիւղը դիւրութիւններ կ'ընծայէ արժեթուղթերու գնման մասին՝ սահմանեան վճարումներով, որպէս զի փոքր խնայողներնը կարենան իրենց դրամները դնեալներ։ Այդ արժեթուղթերը կրնան ըլլալ Բուլղարիայի երկաթուղիի պարտատոմսերը, եգիպտական Քրիւի Ծանօթիի պարտատոմսերը, Յունաստանի Ազգային Պանքային պարտատոմսերը, վերջապէս Բարիզի ամբողջ եւ քառորդ պարտատոմսերը (գանձանակ չրիսերութիւններ), ամբողջ եւ մէկ հինգերորդ մասի փոխանակ եւ Ծանօթիի պարտատոմսերուն, Փրանսական Քրիւի Ծանօթիի պարտատոմսերը, եւն.։ Այս գիւրութիւնները կ'ընծայուին Օսմանեան Կայս. Պանքային կողմէ, լանգարդին վերաբերեալ փոխարէն արժեթուղթի մէկ քառորդին, օրական դնող։ Այդ վճարումը կատարելէ յետոյ լանգարդը արժեթուղթերուն տէր կ'ելլայ, որոնք ընդունողը կը արտի իր անունով եւ թաւնէլաններով։ Ցամաքորդը պիտի մասնակցի վիճակահանութեանց եւ կը բօնները վճարումին։ Արժեթուղթերը իր գրասենեակն պիտի մնան Օսմանեան Կայսերական Պանքայի մէջ, մինչեւ որ դրամագլուխը եւ տոկոսները վճարուին։ Օսմանեան Կայսերական Պանքայի մասնաճիւղը վերոյ նշանակուած արժեթուղթերը ունի, ինչպէս նաեւ համանման արժեթուղթեր, հանրութեան արտադրութեան տակ դրուած, որ կրնայ զանազան ձեւերը բերել թէ՛ կանխիկ դրամով եւ թէ տարեկան վճարումներով, ինչպէս նշանակուած է վերը։

16—50

ՇԱՄԲԱՆԵՐԻ ԳԻՆԻ

ՊՈՒՇԷ ՈՐԴԻՐ ԵՒ ԸՆԿ.
Հ. Ա. Ց Ա Ն Ա Ր Ի Ա Ն
Իտալիոյ, Սպանիոյ եւ Բորթուկալի ապրանքներուն

1821ին հիմնուած տուն՝
Մարեոլ-Սիւր-Լյի (Մարն) մէջ

Այն Շամբանի գինին պատրաստուած է Շամբանի գաւառին մէջ եւ զոհան եղող կուսա այգիներէն առաջ բերած խաղողներէն։ Այդ ալեւմէնին արտադրութիւնները ընտրեալ են իրենց տեսակին մէջ։ Ամբողջ Թուրքիոյ համար գործակալ կարգուած է Իզմիրլօ Կ. Քոթա, Ղալաթիա, Թիւ. Մարէթ խան, Թիւ. 38 կրկէն։ 43—50

ԱԶԴՈՒ ՄԱՔՐՈՂԱԿԱՆ ՄԸ

Մաքրողականի մը եթէ պէտք ունիք և կը փոփաքէք առանց նեղուելու խմել ոնիկական ապրեցութեամբ, թողէք նանսի նման գաղութցուցիչ կնիքներուն գնելը, որոց մեծագոյն մասը էկած են, և գնեցէք գնել։

VILLACABRAS

ալիսարկանական մաքրողական, որ բնական ազդեցութիւնքնէն Բասքիսանի գրանիթներուն պատճառած յատկ կուր մը և տա պրեբու կը խմուի։ Ապրեցութիւնն անվնաս։ ՎԻԼԼԱԳԱՊՐԱՆ ուրիշ սանոգական կուրերու նման ոչ խիթ և ոչ անհանգստութիւն կը պատճառէ, Առաջին անօթի, կուրի գաւառի մը ՎԻԼԼԱԳԱՊՐԱՆ տասը վայրկեան ընդմիջումով եկող անդամին կէս ու կէս խմել, բաւական է կատարելագործ մարսելու։ Պենդիքեան, գլխապտոյտ և սառնամանի խանգարում ունեցողներ, մանաւանդ նստողական կեանք վարող տնեցիներ, եթէ ամէն առաւ թէյի կամ գինիի գաւաթ մը ՎԻԼԼԱԳԱՊՐԱՆ խմեն, կ'ազատին պնդութիւններէն և անոր հետևանք հիւանդութիւններէն։ 33—50

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍՕՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈՂԵՆԱՒՈՒՔ
Ընդմէջ Հալիֆ Կ. Գալաղ եւ Օսմանայի

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Ալպանս	1069	Գոմշ	1497	Դազ	1011	Մարսէ	724	Բազարիա	186
Ալերթ	3807	Գոնկոս	1906	Դրոնոս	1695	Մարքինիս	2273	Սաֆոն	1113
Անտէլս	1541	Գորոս	895	Լիրս	775	Մարդէլլս	3709	Տիրոն	1735
Արիսարս	2277	Գիրոս	4311	Միտալիս	1581	Միքրաս	3557	Սիրիս	1195
Գասանս	1822	Տոմինս	987	Միսուս	3720	Մեր	1057	Սրէտ	1203
Գորտինս	1264	Տուրս	2383	Հորանիս	3600	Մանդէսլէս	1735	Թասոս	1323
Գրամս	1076	Տրաքս	1713	Հելմէրդ	595	Մաւրիս	2419	Թ. Ուիլսոն	1545
Գրիւնա	841	Տիրամս	564	Իակս	2354	Ուէրս	1083	Թորիս	3327
Դրիֆոլս	4481	Իպսս	2464	Խոտոս	5840	Ոնրս	4100	Թուլտս	1470
Ֆէլրս	1371	Իսորրաս	1530	Ֆրանս	1080	Ոնմարս	4036	Թորիս	487
Դանիքս	1387	Իսպաս	1841	Գլեոս	1053	Օրլանս	1585	Ուրանս	2429
Դամէս	1244	Ֆիոս	954	Բոլիս	2307	Բալէրմս	1687	Վասրս	1914
Դազ	1694	Ֆիլիանս	1878	Բանս	1700	Բոլս	510	Վոլս	1289
Ջիրակս	2732	Ֆլամինգս	849	Լէս	1053	Բեամս	2229	Վրիանդ.	2396
Ինսէրս	1831	Ֆրանչիսքս	4832	Լէքանս	2272	Բիկամս	1663	Եէս	1350
Գիս	2897	Կալիէս	3060	Լիվորնս	1848	Բոլս	1613	Զէրս	1200
Գոլորասս	4235	Գիլասս	1243	Լոնդրս	3191	Ռմէս	1789		

Ընդհանուր գրասենեակով Հալիֆ հոս կասած են։
Ալեքսս լոգենաւը, նաւապետ Բիլսրա։
Սիրիս լոգենաւը, նաւապետ Սիքլրտ։
Ընդհանուր գրասենեակով Հալիֆ հոս կը պատասի։
Թալլս լոգենաւը, նաւապետ Թոքն, օգոստոս 25ին։
Դիմել առ Գործակալ Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆԴԻՔՕՍ
Թիւ. 22—24, Գիւլիւք Մէլեք խան, Ղալաթիա — 10 — 31—50

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆԵԱԼ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻ
1892 Օգոստ. 2/14 եւ 1310 Սեֆեր 20 բուսակիր Ֆերմանով

Դիմել Ընկերութեան կեդր. գրասենեակը, Ղալաթիա, Նաղլբան խան կամ հետեւեալ հասցէներուն.—

Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Եէնի Ճամիի դիմաց։
Գալիս Մ. Մ. Ի. Սասաք եւ Ռոմիդի, Շեյխ Իւլ Իսլամ խան, Պանէմ գրասենեակ թիւ 10
Մաքրիշլուղ, Մ. Ա. Անգելիաս, կայսերական դիմաց։
Գասրգիւղ, Գեամիլ էֆ., չուկայի դիմաց։
Գասրգիւղ, Մ. Ա. Անդրեա, Մասա ճասաէսի։
Գեօյիւքտերէ, Մ. Ա. Տէմիրչի։

Ղալաթիա, Մ. Ա. Բիրմանց, թիւ. 12. Թիւնէլ խան։
Ղալաթիա, Մ. Էդիէն Բրէմէրի, Թիւնէլքաքի խան։
Բերա, Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Մեծ Փողոց։
Շիշլի, Մ. Է. Ռոսէ, Գեօյիւքչէրէ ճասաէսի, թիւ. 137.
Մեծ Կղզի, Ռէսուլ էֆ.
Բ. Սօսմարիա, Բէնիք։
Նաղլբան խան, Հէղուբէն փողոց, թիւ. 14։
Ղալաթիա, Բօսֆորթիվի վճռատան դիմաց։

17 — Գործակալութիւնք Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ։ — 18—50

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ

ԱՄԵՆԱՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՏԵՒՈՐ ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԸՆԿ.Ը
Զուտ փոխադարձ, հիմնեալ 1845ին
Կը գործէ 82 կառավարութեանց հսկողութեան ներքեւ.
1903 Յունուար 1ին երաշխաւորեալ գոյքն է Ֆր. 1,827,000,000

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔԻ տիեզերական բոլորը մինչեւ հիմա ուրիշ որեւէ Ընկերութենէի մը լանձնուած բոլոր նէրէն աւելի անկասկած եւ չափաւոր պայմանագրութիւն է, լանձնուած օրէն սկսեալ անվիճելի է, բացի զրպարտութեան, մահուան անհանգիստներուն եւ պատճառներ, անձնասպանութեան եւ մինչեւ իսկ պատերազմի առեն։ Տիեզերական բոլորը կ'երաշխաւորէ փոխառութիւններ երեք տարի ապահովագրեալ վճարելէ յետոյ առանց յետագայ ապահովագրեն հաշուելու, այս փոխառութեանց գումարները զուտ զուտ նշանակուած են բոլորին մէջ. 30 օր պայմանաժամ իւրաքանչիւր վճարման համար առանց տոկոսի, վճարումները դադրեցնելէն մինչեւ 5 տարի վերջին նշանակուած առանձնաշնորհում, յետամնաց ապահովագրիները 5 առ. 100 տոկոսով հանդերձ վճարելով, մէկ տարեվար ընելէ յետոյ իրաւունք կորսուած կայ։ Ապահովագրութեան երկարաձգումը, բոլորին մէջ նշանակուած ժամանակամիջոցի մը համար, այնպէս որ այդ ժամանակամիջոցին մէջ եթէ մահ պատահի, ապահովագրեալ գումարը կը հասանուի ամբողջութեամբ, առանց հարկաւոր առնելու անվճար մնացած ապահովագրիները։

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐՔ 4 առ. 100 տոկոսաբեր պարտատոմս ալ ունի, որ տարեկան մէջ ցարդ գտնուած պայմաններէն ամէնէն աւելի նպաստաւորն է։ Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել

Տնօրէնութիւն ի Թուրքիա
Գալիս Հաւրթոլ խան — Հ. ՈՒ. ՀՈՒՍԻԹՕԼ ԵՒ ԸՆԿ.
Վայրկան փողոց, Վիթալիս խան — Ընդհանուր-Գենիլ գործակալ
11—50 — Ղալաթիա — 22 — Ա. ՋՈՒՀԱՃԵԱՆ

ՍԻՆԿԷՐ

ԿԱՑՍ-ՊԱՒԱՍԱՆ ՀԱՅԹԱՑԹԻՉ
THE SINGER MANUFACTURING Cie.

Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ շինուած ըլլալով, իրենց ամենաութեամբ այնքան գնահատուած են, որ աշխարհս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ գտած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 490է աւելի պատուոյ վկայական եւ շքանշան ստացած բոլոր ցուցահանդէսներէն։

Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։

Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին մինչեւ Սինկէր Ընկերութեան վճռատասուններու մէջ։

Բերա — 1. Մեծ փողոց, Գոն Մարլէի դիմաց թիւ. 343 եւ 343 կրկին։
2. » » Կալաթա Սերայի դիմաց։
Կալաթա — 1. Սինկէր խան Թիւնէլի հետ։
2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Պոլիս — 1. Սուլթան Համամ թիւ. 2։
2. Սուլթան Գալաղիա, Թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ. 13։
Սկիւտար — Զարլը պոյը, թիւ. 120։

Դասերը եւ նարդուածները երբ։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղն կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, թիւ. 343 եւ 343 կրկին, Սարգիս պէյ Տիրգ օղլուի առանը։ — 16 — 42—50

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՂՏԱՏԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ

Ժամանակացոյց կառախմբ. երթեւեկ. 1905 մարտ 1 (Ն.Տ.) յարգել. օրէն սկսեալ
ԳՕՆԻԱ—ԷՐԷՃԼԻ—ՊՈՒԼԿՈՒՐԼՈՒԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ — 622

Կայարան		Ապր. և Ճմբ. Առաւ.
Գոնիա	մեկ.	11 —
Գուլին խան		11 31
Զուամբա		12 15
Արէզ Էօրէն		12 43
Մանասուն		1 12
Գարաման	ժամ.	1 43
	մկն.	1 58
Սիարօվա		2 24
Այրանէր-Տէրպէնտ		3 14
Աւլաձա		3 50
Էրէյլի	ժամ.	4 15
	մկն.	4 35
Պուլգուրլու	ժամ.	4 50

ԴԱՐՁ — 621

Կայարան		Ապր. և Ճմբ. Իրկն.
Պուլգուրլու	մկն.	5 5
	ժամ.	5 23
Էրէյլի	մկն.	7 20
Աւլաձա		7 47
Այրանէր-Տէրպէնտ		8 31
Սիարօվա		9 13
Գարաման	ժամ.	9 37
	մկն.	9 52
Մանասուն		10 25
Արէզ Էօրէն		10 54
Զուամբա		11 30
Գուլին խան		12 6
Գոնիա	ժամ.	12 35

Գոնիա — Էրէճլի — Պուլգուրլուի գիծ
Գոնիա — Էրէճլի — Ուլուքիշլա գիծ

ՇՈՂԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՄԱՐԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
Ն. ԲԱԳԷՃ ԵՒ ԸՆԿ.
ՅԱՂԱՍՈՒԱՆ ՇՈՂԵՆԱՒՈՒՐ

Սեպտ. 5ին Անգղոլի, Մարսիլիոյէն։
» 11ին Սիրոֆասի, Սեւ Ծովէն։

ՄԵԿՆՈՒՄՆԵՐ

Սեպտ. 6ին Անգղոլի, Սմիրնա, Տրապիզոն, Պոթում եւ Նովորոսիյսկ։
» 12ին Սիրոֆասի, ուղ. Մարսիլիոյ։

Ա. կարգ Բարիզի համար 200 ֆր.
» » Մարսիլիոյ » 160 »
Բ. » Բարիզի » 150 »
» » Մարսիլիոյ » 120 »

Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին Թոփխանէ քարափին վրայ։
15 — 27—50 — Թ. ՌԸՀՈՒԼ

ՓԻՔՆԱՐՏ CUARD
ՀՅՈՒՍԻՍԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ՇՈՂԵՆԱՒԱՑԻՆ
Մեր ամէնը երեւ ամբողջ կը բռնին Լիվերպուլի եւ Արեւելեան միջեւ։

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Գիլանիա	13960	Միլտանիա	[illegible]
Յորքսիր	13900	Քանատիա	4341
Լանքաշիր	13950	Վենիզ	3221
Լանքասթր	13950	Բալտիկ	2943
Նորմանտիա	8345	Թրիպոլ	2936
Ամերիկա	8128	Մերսիա	2935
Գրանտիա	8120	Սասսեքս	2868
Սեքսոնիա	7392	Ալբերտ	2181
Սամարիա	7369	Նեստորի	1600

Դիմել առ ՀՈԼՄ ԵՒ ՍԻՆԿԼՐ Joly et Seagor
5—50
Մեէմանէթի խան, թիւ. 6, 7, 8, Ղալաթիա, Գալաթա Մուսթաֆա փողոց։ 14

C^IE RUSSE
Navigation a Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈՂԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԵՐՈՒԹԻՒՆ

Նաւարարաց հրթեւեկութիւնքեր
Օգոստոս

Հշ. 16,29	Սեվաստոպոլ ժամը 10ին առաւ., Տարանդել, Միսիքիր, Իզմիր, Գիրա, Թարապլուս-Եամ, Գերսուզ, Սամսուն, Բոր-Սայիտ, Աղեքսանդրիա ժամը 4ին իրիկուն։	
Եշ. 18,31	Օտէսա ժամը 10ին առաւ։	
Երք. 20/ 2	Մէրսէյլիս, Իզմիր, Գիրա, Ալեքսանդրիա ժամը 10ին առաւ։	
13	Օտեսա ժամը 2ին իրիկուն։	26 50

ՄՈՍ
ՇՈՂԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվերպուլ, Գորոոյի, Միջերկրականի եւ Սեւ Ծովի միջեւ բանող օդանաւեր։

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս
Բոսֆորոս	300	Թիպա	2500
Անգլիա	3000	Նեքթիս	2400
Թէյլոր	3000	Օսաքիա	2250
Գեանորուս	3000	Բէրա	2250
Ֆարոս	3000	Սֆինքս	20000
Օսմանլի	3.0	Կասբրնի	1500
Մաքինիս	2500	Գիւլէտ	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՈՒՐԹՈՂ եւ ԸՆԿ.
Ուլթիլ խան
ՀԷՅՄՍ ՄՈՍ եւ ԸՆԿ.
20 48—50 — 13 Հէյմս Մաքրէդ Լիվերպուլ

Արտասուէս ՋԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ

Երթեւեկութիւն կառախմբերու 1905 Ապրիլ 22 (Ն. Տ.) շաբաթ օրէն սկսեալ

ՀԱՅՏԱՐ ԲԱՇՏ. ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ

Կամրջամուտ Թ.44 խառն Առաւ.	Թ.46 խառն Իրկն.	Կայարան		ԴԱՐՁ Կամրջամուտ Թ.41 խառն Առաւ.	Թ.43 խառն Իրկն.
Ժ. Վ.	Ժ. Վ.			Ժ. Վ.	Ժ. Վ.
11 15	7 58	մկն. Քարաքէյ Կամուրջ	ժամ.	3 52	12 15
11 35	8 18	ժամ.	մկն.	3 32	11 55
12 —	8 30	մկն. Հայտար Փաշա	ժամ.	3 22	11 21
1 5	9 38		մկն.	2 13	10 12
1 19	9 52	ժամ. Բէնտիք	ժամ.	2 —	9 52
1 41	10 17	մկն. Թուզլա		1 40	9 30
2 3	10 42	» Կէյպզէ		1 18	9 9
2 27	11 4	» Տիլ Իսքէլէսի		12 48	8 35
2 39	11 15	» Թավշանտիլ		12 34	8 24
3 —	11 36	» Հէրէքէ		12 23	8 12
3 21	11 56	» Նարքմա		11 56	7 43
3 35	12 9	» Թիւրքեան Զիքիրլիք		11 44	7 30
3 47	12 23	» Տէրինճէ		11 33	7 19
4 2	12 37	ժամ. Իզմիտ	մկն.	11 15	7 3
4 21	— —	մկն.	ժամ.	— —	6 38
5 1		» Գեօյիւք-Տէրպէնտ	»		6 2
5 34		» Սապանճա	»		5 32
6 1		» Հապիսի	»		5 14
6 48		» Կէյզէ	»		4 18
7 14		» Ադ-Հիսար	»		3 52
7 49		» Մէքէճէ	»		3 23
8 19		» Լէփքէ	»		2 49
8 57		» Վէզիր-Խան	»		2 11
9 20		ժամ. Գիւլէճիք	մկն.		1 30
9 55		մկն.	ժամ.		1 20
1 5		» Քարաքէյ	»		12 30
1 49		» Գօշիւք	»		11 54
2 42		» Իսկէլէ	»		11 17
1 9		» Զուրուզ Հիսար	»		10 44
1 44		ժամ. Էսկի Շէհիր	մկն.		10 5
Իրկն.				Առաւ.	

ԷՍԿԻ-ՇԷՀԻՐ-ԳՕՆԵԱՑԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ

Կամրջամուտ Թ. 223 խառն Առաւ.	Թ.	Կայարան		ԴԱՐՁ Կամրջամուտ Թ. 221 խառն Իրկն.	Թ.
Ժ.	Վ.			Ժ.	Վ.
10	25	մկն. Էսկի-Շէհիր	ժամ.	1	25
11	7	» Կեօշէ Գրաբ	»	12	45
12	5	» Սապանճա Գաւնար	»	12	3
12	59	» Ալտունա	»	11	7
1	41	» Զեքիրլիր	»	10	23
2	41	» Տեօյէր	»	9	35
3	10	» Իկոնիէյ	»	8	50
3	34	» Համամ	»	8	23
3	44	» Կարլիկեօյ համար	»	8	14
4	31	» Աֆիոն Գարա Հիսար	»	7	43
5	11	» Գեօյիւք Զօղանլար	»	6	50
6	6	» Ջայ	»	6	3
6	51	» Իսկիշէհիր	»	5	10
7	15	» Եսոխան	»	4	45
7	46	» Ադ Չէկիր	»	4	23
8	18	» Ազարի գեօյ	»	3	48
9	—	» Զաղուչէր գեօյ	»	3	5
9	38	» Իլիկն	»	2	33
10	25	» Գարաքէ-Խան	»	1	39
11	20	» Տէրայ-Ինի	»	12	57
11	52	» Մեյտան	»	12	17
12	52	» Բուլնար-Գալա	»	11	12
1	30	ժամ. Գոնիա	մկն.	10	30
Իրկն.				Առաւ.	

ԷՍԿԻ ՇԷՀԻՐ ԷՆԿԻՒՐԻԱՅԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ

Կամրջամուտ Թ. 122 խառն Առաւ.	Թ.	Կայարան		ԴԱՐՁ Կամրջամուտ Թ. 121 խառն Իրկն.	Թ.
Ժ.	Վ.			Ժ.	Վ.
12	—	մկն. Էսկի Շէհիր	ժամ.	10	—
12	44	» Ադ Գուլնար	»	9	18
1	24	» Ալբիւ Քէյ	»	8	46
2	4	» Գեյլիք Ախուր	»	7	58
3	9	» Սարիքեյ	»	7	1
3	53	» Գիշէր	»	6	4
4	35	» Սարիլէր	»	5	27
5	9	» Գեյլիք Քէօփրիւ	»	5	—
6	8	» Բոլաթլի	»	4	16
7	21	» Մալի Քէյ	»	3	49
8	15	» Սէնճան Քէյ	»	1	47
9	—	ժամ. Էնկիւրիւ	մկն.	1	—
Իրկն.				Առաւ.	

36—50

ԱԼԱՇՀԻՐԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ

Կամրջամուտ Թ. 322 խառն Առաւ.	Թ.	Կայարան		ԴԱՐՁ Կամրջամուտ Թ. 321 խառն Իրկն.	Թ.
Ժ.	Վ.			Ժ.	Վ.
1	5			11	15
1	25			11	35
		մկն. Ալաշհիր	ժամ.	12	30
		ժամ. Գէօրմաճա	մկն.	12	10

ՀԱՄԻՏԻԼ—ԱՏՍ-ԲԱԶԱՐ

ԵՐԹ

Կամրջամուտ Թ. 426 խառն Առաւ.	Թ.	Կայարան		ԴԱՐՁ Կամրջամուտ Թ. 425 խառն Իրկն.	Թ.
Ժ.	Վ.			Ժ.	Վ.
6	16			4	54
6	34	մկն. Ատա-Բազար	ժամ.	4	36
		ժամ. Հաքիքէ	մկն.		